

„Vienybė Lietuvių“
 Išėina kas trečiądienį
 Brooklyn, N. Y.
 Prenumerata metams;
 Suvienijose Valstijose ir
 Kanadoje \$200.
 Europon ir kitur \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo laiko užrašymo, ne nuo Naujo Metro.
 Apgarsinimų prekių klauskite laišku.
 J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

THE LITHUANIAN WEEKLY
 „Vienybė Lietuvių“
 Published every Wednesday
 Brooklyn, New York.
 Yearly subscription rates:
 In the United States and
 Canada \$2.00
 To Foreign Countries \$2.50
 Advertising rates on application.
 Address all communications to publishers:
 J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

Nr. 21.

Brooklyn New York, Branch—Plymouth, Pa. 25 d. Gegužio (May) 1910 m.
 ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXV

Lietuviams tinkamos valdiškos vietos.

Laikas nuo laiko mūsų valdžia daro kvotimus (egzaminus) smarkesnių vyrų, dėl papildymų tam tikrais urėdininkais ar tarnais į visokeriopas valdiškas vietas, pradedant nuo paprastojo darbo ligi pačių aukščiausių profesijų. Įvairių tautų žmonės stengiasi prie valdžios daryti, bet mūsų žmonės labai retai prie kvotimų pamatysi, — nors jie, tie kvotimai, vienas-po-kito eina kasdien: vieną dieną kvotia kandidatus į paprastą valdžios darbininką (nemokantį nei rašyti nei skaityti) su \$660 algos metams, kitą dieną kvotia gabesnius darbininkus, į vietas su \$840 algos metams, trečią — į tulką ar kalbininką po \$1200; vėl į raštininką po \$1000, mūto ir ateivystės inspektoriaus nuo \$1.400 ligi \$1.800 ir daugiau algos metams ir tt. Buva taip gi kvotimai ant valdiškų stalių, teplių, kalvių, važnyčių, sverikų ir įvairių kitokių amatų žmonių. Visose tokiose vietose, kaip matyt, apmoka geras algas, neskaitant to, kad jau gaunasi pastovus ir nesunkus darbas. Lietuviai prie tokių darbų gali labai lengvai prisitaikinti, jeigu padėkim sau, prisitaiko koks itilas, švedas, etc. Nuo paprasto darbininko (\$660) pagaliaus nei nereikalauja kad ką — nors mokėtų, tik kad būtų sveikas ir drutas. Tankiausiai tokie gauna vietas ateivijos tarnystėje (Immigration Service), muitnyčiose (Customs Service), kariūnėnėse (Army Quartermaster Department) ir laivijoje (Navy Yards).

Peržiūrėjimai kandidatų šioms vietoms yra laikomi dideliuose miestuose „Custom House'je“ (kaip New Yorke) ar paštose. Norint į tokias vietas pasiduoti, užtenka kreipties žodžiu ar raštu į U. S. Civil Service District, mieste, kuriame gyvenai. —

Dėl vietų prižiūrėtojo, taip vadinamo — klasifikuoto (mokinčio angliškai rašyti ir skaityti) darbininko, elevatorių konduktoriaus, „foremano“, atvožiko ir kroviko (opener and packer), stamplerio ir dabotojo (stamper and watchman), pagelbininko sverikui (assistant weigher) — yra laikomi kvotimai, apskelbiamais laikais; norint kvotimui se dalyvauti, reikia pirmiau apie savo norą pranešti į U.

S. Civil Service District, to miesto kuriame gyvenai ar į U. S. Civil Service Commission Washington, D. C.

Jokio kitokio mokslo nėra reikalaujama nuo mechanikų. Jie turi kreipties į savo miesto diriktą ar į Washingtoną. —

Lietuviai gali greičiau gauti įvairias vietas ir darbus, nes jie paprastai moka daug kalbų. Juk nemaža yra, ką šale lietuviškos moka dar rusiškai, lenkiškai, latviškai, vokiškai, francuzškai; beto mažiau ar daugiau supranta ruteniškai, slovakiškai, čekiškai, bulgariškai ir kroatikiškai. Kalbų mokėjimas valdžios yra gana augštai statomi.

Egzaminus laiko tankiai, kad ne vienoj, tu kitoje kalboje; lietuviams reikia būti draisiems ir pamėginti.

Augščiau minėtosios vietos yra taip jau gaunamos ir prie miestų municipalitetų; tokių vietų norint reikia kreipties į Municipal Civil Service Commission to miesto, kuriame gyvenai.

Randasi tokios vietos ir prie Valstijų urėdo; delei jų reikia kreipties į State Civil Service Commission, tos valstijos kapitoliuon, kurioje esi apigyvenęs. —

Beje New Yorko miesto tiesos velina publiškam priteriui, už panešėjimą keleiviui pūdelio ar pavadėjimą žmogaus, imti nuo pirmo pasmylio 25 centus, o toliau — po pusę tiek už kasvieną pūnylį. Daug ateivių paleidžia iš Ellis Island kasdien; kitos tautos turi tokius saviškius vedikus, o mūsų — neturi. Uždarbis prie to gana geras, nors imant ir mažesnę mokesčių; ypač, kada veda ant sykio po kelis. Šiam galima gauti leidimą nuo „License Bureau“, City Hall, New York. Kituose miestuose yra taip gi reikalingi.

Tarantas.

Atsišaukimas į moteris kaslink išleidimo moterims pašvęsto laikraščio.

Pasikalbėjus man su keliomis apšviestėsiu lietuvių moterų apie įsteigimą moterų reikalams skiriamą laikraščio, visos jos pritarė išreikšdamos, jog amerikietėms lietuvioms butinai reikalingas atskiras, jų reikalams pašvęstas laikraštis — mėnesinis žurnalas. Tą idėją kiekviena lietuvių ir lietuvaitė, kuri tik moka skai

tyti, privalėtų paremti. Pirmiausiai privalėtų paremti iš piniginės pusės, žinoma, ne aukoms, bet prenumerata — užsiskaitant toki laikraštį su ir savo draugėms Amerikoje ir Lietuvoje. Be reikalingo prenumeratorių skaičiaus, tokį laikraštį nei su geriausiais norais negalima butų įsteigti.

Lietuvėms reikalinga turėti savo laikraštį, panašų, kaip turį daugybes tokių laikraščių svetimtautėms — anglikėms, vokiečių ir kitos, kuris butų lietuvių moterų ir mergių keliarodžiu į platesnį pažinimą savo reikalų ir savo užlūočių, kuris butų žaltiniu visokių joms reikalingų nurodymų, kaip šeimos ukytėje taip ir abeluame jų gyvenime, kuris butų joms žibintuva apšviečiantis platesnius jų reikalus.

Amerikietėms lietuviškas toks laikraštis labai reikalingas. Iš to jos galėtų semti įvairias savo lyties, padėjimo ir luomo žinias, kokių truksta kituose laikraščiuose, užsimančius daugiausiai abelnaisiais draugijos ir vyrų reikalais. Moterų pareigos yra daug skirtingesnės kaip vyrų; nuo moterų priguli mūsų tautos ateitis, išauklėjimas gerų kudičių. Nuo jų priguli svarbiausi šeimyniški, bei naminiai santykiai. Nuo jų daugiausiai priguli šeimyniška laimė, šeimynos sveikata ir namų skaidumas ir malonumas. Be reikalingo joms keliavedžio, jos negali tą viską atsiekti, nors ir prie geriausių norų. Moterų apšviestumas remiasi ant laikraštijos. Svetimtautės už tai daug augščiau pakilę, daug geriau visu kuo aprūpinotos, nes jos pačios ir jų motinos suprato kaip savo dukteris tinkamai išauklėti, įkvėpti kiltesnius jausmus ir suteikti reikalingas gyvenimo žinias, iš senų laikų semiamas iš savo literatūros — laikraščių. Kaip saulės spinduliai reikalingi gyvybei, taip ir moterei reikalinga gyvenimo pažinimas, jo laimės ir jam grėšiantis pavojai pažinti.

Tai gi ši spraga lietuvių amerikiečių gyvenime dar neužpildyta. Iš lietuvių ne daug tėra pažįstančių būtinasias gyvenimo taisykles. Todėl jos ne viena daug padaro savo gyvenime klaidų, kurių lengvai galima buvo pasisangoti. Nors kartais tokios klaidos buva smulkios, bet daugumoje, jos pasidaro pavojingomis. Jos užkeukia ne vien pačių jų laimei, bet ir jų vaikams ir visai mūsų tautai, o kartais

net ir neišvengiamai užsibaigia. Todėl šiuos nurodymus pripažinus teisingais, kiekviena pripažins, jog mums reikalinga daugiau žinios ir mokslo. Tokia žinia moterims daug sunkiau prieinama kaip vyrams, nors moterims jų mažiau, o gal net daugiau reikia kaip vyrams. Joms sunkiau lankyties į mokyklas, į knygynus, nes jas suriša naminiai ir šeimyniški reikalai ir gyvenimo apsunkinimai. Jeigu abelnai moterims apšvieta sunkiau prieinama kaip vyrams, tai ką belyginti lietuves, kurios savo prigimtoje kalboje ne tik mokyklą, bet net laikraščių neturi. Lietuvė, tieiog taros, neturi iš kur pasemti reikalingą žinią. Todėl gi ar ne butų tikru palaiminimu mums, lietuviškas moterims, turėti savo reikalams pašvęstą laikraštį? Juk lengviausia, ką mes galime prieiti — jis mokykla mums butų!

Pagal šį sumanymą, toks laikraštis, svarbiausiai, užsimams gvildenimu moterims naminių ir šeimynos reikalų; bet ne vien tuomi — jis apims ir platesnius reikalus, veikiamus ir ideališkus, ir plačią moterų ir jas lietinčio gyvenimo peržvalgą. Jis ne bus kokių vienusiškų pažvalgų, ne bus nei partiviškas, nei vien politiškų — jis bus visuomeniškas moterų laikraštis. Taip, jog kiekviena moteris jame galėtų rasti sau naudingus dalykus, panašiai kaip svetimtaučių moterų laikraščiai.

Viskas tas prigulės nuo moterų: jeigu jos supranta šį reikalą ir jį pripažins naudingą ir parems, tai toks laikraštis įvyks ir bus lengvai prieinamas. Jeigu iš keliasdešimties tūkstančių Amerikoje gyvenančių lietuvių atsiras atsakantis skaičius tą paremiančių ant tiek, kad galima butų nors neperdidelį laikraštį, išleisti tai jis išeis. Sulyg daugumo toki laikraščio reikalaujančių prigulės jo didumas ir išpuošimas. Tarp mūsų dar nėra labdarių, todėl visai laikraščio pasilaikymas turės remties ant prenumeratų. Tad šis pinigiskas klausimas ir yra dabar svarbiam.

Todėl šito įvykdiminimui mums pirmiausiai reikalinga žinoti, kiek rasis tarpe mūsų lietuvių moterų, kurios prisizadės tokį laikraštį užsirašyti, — užsiprenumeruoti. Tokio laikraščio kaina niekada nebus didesnė, kaip vienas doleris už metus. Jeigu prenumeratorių skaičius kaskartas vis

didėtų, tai ir laikraštis didėtų ir tobulintųsi; bet kaina pasiliktų vis vienoda. Laikraštis butų mėnesinis, žurnalo išvaizdos.

Moterų pritariausių šitam užmanymui, meldžiame parasyti privatiškus laiškelius su prizadėjimu remti, kad žinotume, kiek tokių moterų rasis, nes be tam tikro prenumeratorių skaičiaus negalime nieko pradėti. Laiškučius, pritariausių mūsų nuomonėms, skaitysime prizadėjimais prenumeratų. Su atsakymais meldžiame nesivėluoti, malonėtume jus gauti iki pabaigai Liepos (July) mėnesio, šių metų, kad potam galima butų ruošties prie laikraščio įsteigimo.

Visus laiškelius meldžiame siųti antrašu:

Marė Viskoškienė,
 2825 Union ave., Chicago, Ill
 Su pagarba
 M. Viskoškienė.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Garsųjį Puriškevičių duma išmetė ant trijų dienų nuo posėdžių. Dalykas buvo tame. Vos tik buvo gauta žinia apie myrį Anglijos karaliaus, duma vienbalsiai nutarė pagerbti velionio atmintį atsistojimu ir įgaliavo pirmininką Gučkovą pasiųsti į Anglijos komunų rumą užuojausmės telegramą; tuometarpu iššoko Puriškevičius su protestu ir emė su pirmininku stygavoti. Na ir išnėtė laukan.

Ministrų Taryboje tapo sumanyta atšvesti 300 metų sukaktuves, kaip pirmasis Romanovų giminės caras užėmė Rusijos sostą. Sukaktuves pripuola da 1913 mete, bet norima iškalno su pompa prirengti. Caras sumanymą jau užtvirtinęs.

Peterburge užsidarė suvažiavimas kovotojų su paleistuvavimu (prostitucija). Daugko suvažiavimas nenuveikė, bet visgi mat davė pradžią tolimesniams susispietimui šalies piliečių į kovą su pasibaistėnėnė plėga — prostitucija, kuri ne vien žudo barius šalies mergaičių, bet podraug platina žmonėse syfilį ir kitas įvairias lytines ligas. — Podraug toks pat suvažiavimas atsibuvo francuzų sostinėje, Paryžiuje. Visur mat tuom interesuojasi. Aišku, kad atėjo laikas pasikalbėti su prostitucija paskutiniu žodžiu

Finų seimas, kaip ir reikėjo tikėtis, nesiduoda Rusijos interesams lengvai save palaukti. Ilgai jau gulėjo prisiųstasis caro reskriptas, kurį ir duma užtvirtino. Reskriptoturiny mūsų skaitytojams maž-daug žinomas. Rašėm, jog caras užbriežė tokį projektą, kad finų seimui nebevalia leisti svarbesniųjų įstatymų, kurie liečiasi abelnąjį valstybės stovį; kad tokius įstatymus, kaip apie kariuomenę, skolas, pinigų mušimą, miltus, etc turi finai svarstyti nebe savo seime, bet Rusijos dumoje, užtai zadėta duoti vietą dumoje finų atstovams. Caro valdžia motivojasi, kad tokiu budu įvyksianti artesnė ir maloni vienybė tarp Rusijos ir Finlandijos. Bet finai pasirodė esą kurčiais ant tokių saldžių žodžių. Paėmus caro reskriptą seimo svarstyman sukilo targa, atovų balsus murmėjimas. Įstatymų komisijos narys Mechelinas ironiškai atsikreipė į Rusijos pusę sušuko: „O tu Rusija! Kam da mūsų ir besiklausai, jeigu mums nebenori duoti valios apie save kalbėti!“ Antras oratorius, advokatas Jonas Kastrenas, sudrebino visą seimą griausminga prakalba. „Rusijos duma, — užbaigdamas jis sakė — padėdama uždusinti finų liuosybę, pati savo mirties nuosprendį pasirašo, nes valdžia abelnai varžydamosi visokia tautos atstovybe, pasiskubins ir pačią dumą išvaikyti! Istorijos Nemezida turi dumą užtai nubausti.“ Jis prisaukė į savo tutečius ir į laisvę mylinčius rusus, priešinties daromai finans neteisrybei, pažymėjęs, kad nestiprata valstybė, ką rymo ant durtavų — tai yra Rusija.

Anglija. Sakoma, jog da nei vienas Europos miestas neregėjo taip daug vieu kartu pas save susirinkusių pasaulio karunuotų valdonų, kaip pereitą savaitę buvo Londone, pasimirusio karaliaus Edvardo šermenyse, išėmus tą patį Londoną, kur taip jau daug buvo suvažiavusių monarchų ir karalienės Viktorijos „deimantini“ jubilėjų. Pribuvo karaliai Vokietijos, Ispanijos, Portugalijos, Danijos, Norvegijos, Graikijos, Belgijos ir Bulgarijos. Imant draug patį Anglijos naująjį karalių Jurgį, viso lydėjo lavoną devyni monarchai. Kitos šalyje prisuntė savo augštesnėsios kilmės atstovus. Rusiją reprezentavo caro brolis, did. kng. Mikolas.

Pačioje Anglijos šermentų diena visoje viešpatijoje buvo didelė gėdulė. Sustoję visi fabrikai, gelžkeliai ir telegrafai. Apie 400,000 anglų perėję prie savo pasimirusio valdono grabo atsiseivinti. Gegužės 20 d. velionis karalius tapo pašarvotas Vindsoro palociaus kopyčioje.

Kaip Anglijos taip ir kitų šalių visuomenė atidavė išdailies teisingą pagarbą karaliaus Edvardo VII atminčiai. Po teisybei, tai buvo vienas iš ramiausių valdonų. Nesipyrko jis su kaimynais, nespaudė ir savų pavaldinių. Anglijoje politiška laisvė prie jo žydėjo tikroje to žodžio prasmėj. Čia ne tik nepersejojami yra socialistai, bet laisvai sau kiuto ir didžiausi valdžiu priešai— anarchistai.

Nicaragua. Čia vel iškilo civiliška karė ir vel sugrįžo amerikonių armija apginti amerikonių interesus. Du amerikonių laivukai išsodino Blue fields'o uoste 160 mėlynšvarčių.

Činai. Praneša iš Pekino, jog valdžia galutinai nusprendusi sušaukti pirmąjį nacionalinį seimą, kuomet apie pradžią spalio mėnesio. Bus tai padaryta žymus žingsnis prie konstitucinės tvarkos, kuriai kitose šalyse, pvz. Rusijoje tik per didį kraujo praliejimą tenka įvykti. Tuomi pasiliudija, kad azijatai anaip tol neatsilieka nuo europiečių kultūros, o kaip kada net pastaruosius toli pralenkia.

Nesenai tapo Chinuose apskelbta valdiškas dekretas, kuriuomi tampa panaikinta vergija, perdėm visą imperiją. Rods da leista Manchu dinastijos kunigaikščiams laikyti prie savęs senuosius vergus, bet uždrausta juos vergais vadinti. Dekretas ant visados uždraudžia pirkimą ir pardavinėjimą žmogaus ypatos.

Norvegija. Pereitą savaitę žemutinysis norvegų seimo rumas, didele dauguma balsų nutarė duoti visuotinas balsavimų teises moterims, nejuanesnems per 25 metus. Nuo 1907 m. buvo leista tik toms moterims balsuoti, kurios pačios arba su vyru turi turtą ir moka taksas. Dabartinis norvegų nutarimas juos pakelia viršum visų civilizuočių tautų, nes da niekur moters pilno visuotino balsavimo neturi.

IŠ VISUR.

× Paryžiuje tapo areštuota šv. Onos zokoninkų peidėtinė, sesutė Kandida. Dievo-baiminga mergina prigavusi daugelį publikos su loterijomis. Rasta prie jos surinktų pinigų apie \$800,000.

× Į Budapštą, Vengrijoje, pribuvo kom. Peary ir skaitys lekciją apie šiaurinių žemgalių. Peary tapęs ir pas ciesorių priimtas.

× Venecijoje užsibaigė garinga byla trijų rusiškų išeivių: grafienės Tarnovskos, Dr. Naumovo, ir advokato Prilukovo. Visi jie buvo skysti suokalbyje ir nužudyme dar vieno ruso—grafo Kamarov-

skio, kuris buvo Tarnovską įsimylėjęs ir jos naudai užrašęs savo gyvasties apsergėjimo sumą—\$10,000. Pasmerkta: Naumovas 3 metams, Tarnovska—8 metams, Prilukovas 10 metų kalėjimo, ten—pat Italijoje.

× Amerikoj esančios žydų labdaringosios draugijos gavo žinias iš Vokietijos, kad čiel 25,000 žydų iš Rusijos pastaruojū laiku išvyta ir visi jie pasiryžę eą važiuot Amerikon.

× **Kometos pėdsaka.** Gegužžio 18 ir 19 dienose, Halley'o kometa buvo arčiausia prie mūsų planetos, žemės. Per tas dienas buvo laukta, kad kometas uodega užgaus žemę ir jei kokia padarys net pasaulio suirutę. Sulyg to kai—kuriose šalyse tamsesniejie žmonės labai nerimavo. Taip, iš turkų sostinės Konstantinopolio rašo, kad dauguma mahometonų praleido naktį ant stogų, išgąstingai šukaudami į dangų. Vengrijoje kaimiečiai subėgę į bažnyčias. Rusijoje vieni cerkvėse giedoję ir žvakes deginę, o kiti atsidavę linksmybėms su francuzaitėms šokėjomis karčemose. Taspats buvo ir Pietinės Amerikos valstijose tarpe negrų. Tuomtarpu kometa vos—vos menkus ženklus paliko. Ispanijoje vietomis buvo suparalyžuota telegrafų elektrybė. Portugalijoje tą dieną praktiuro debesys lyt. Maniloje prigeso elektrinės lempos ir sustoję tramvajai. Pačią kometa žmonės nevisur matė. Kitur matė tik uodegą. O paskutiniu laiku dingo jos ir uodega.

× **Anarchistai atsidada bomby.** Halle's mieste, Vokietijoje, atsibuvo tarptautinis anarchistų kongresas. Pribuvę atstovai iš šešiolikos viešpatysčių, podrang ir Amerikos. Nutarta mesti senovinę teroro metodą ir vieton bomby, pletoti ramią anarchizmo filosofiją. Rusijos anarchistai, kur ypač teroras siaučia, sakė kad bus sunku pas juos šis nutarimas vykinti, vienok jie stengsis priversti rusų anarchistus ir nihilistus prie šitų pažvalgų.

× **Havana.** Vietiniuose sargybinių barakuos du sykiu sprogo dinamitas, apie 3000 svarų ir užmušę apie 100 sargybinių.

× **Už duelijų.** Peterburgo apskrities teismas pasmerkė dabartinį dumas pirmininką Gučkovą 4 savaitėms kalėjimo už tai, kad da pirmiaus buvo susibarę per posedžius su grafu Uvarovu ir poskui bandė dueliu atsiligynti. Uvarovą irgi priteisė 3 savaites atsedet.

× **„Angliški“ ungarai.** Nesenai viename Vengrijos slovaku kaime buvo prakalbos. Koks ten kandidatas į valdičios urėdą emė kalbėt vengriškai. Pakilo vienas ukininkas ir sako: „Mēs vengriškai nesuprantame. Kalbėk angliškai.“ Ir ištikro pasirodė, kad po visą apylinkę slovakai gražiai moka angliškai, o savo valstijinės kalbos nesupranta. Mat iš 3000 aplinkinių gyventojų apie 2400 jų buvę jau Amerikoje.

× **Gardinus.** Geg. 16 d. rusiški sargybiniai padarė me džioklę ant čionai pagarsejusios plėšikų šaikos. Plėšikus pasisekė apsupti, bet jie smarkiai kovėsi iki keturi jų krito nuo sargybinių kulku negyvi, tada likusie 4 pasidavė. Plėšikai gindamies nušovė kapitoną Kuplovskį ir vieną sargybinių, taip gi 6 sargybinius ir 1 oficerių suzeidė.

Iš Lietuvos.

Vilnius. *Lietuvių vakaras.* Geg. 14 d., „savitarpiečių“ artistų—mėgėjų kuopa Pagirio gelžkelio salėje rengė didelį lietuvių vakarą. Vaidinta originalinė penkiais veiksmiais, šešiais paveikslais, Gužučio drama „Ponas ir Muzikai“. Šitas Gužučio veikalas dar pirmą kartą vaidintas vilniečiams. Veikalo turinys paimtas iš baudžiavos laikų.

Vilniaus Dailės ir Pramonės Draugija suruošė savo mokinių darbų parodą, kuri tvėrė nuo balandžio 14 d. iki 24 d.

Ta paroda tuom įdomi ir nepaprasta, jog užveria darbus mokinių, norinčių lavintis įvairiausiose piešimo ir skulptūros šakose. Salyj darbėlių aiškiai grynios dailės žyme pažymėtu, matome šaltakalvių, typografų, fotografų, architektų piešinius ir molio drebčius pagražinimus. Yra ir merginų mėginimai nupiešti visokių pagražinimus išsiuvinėjimui.

Visi darbai atlikti vaikų nuo 10 iki 15 metų. Dviejų mokinių darbai metasi į akis, išskeldami nepaprastą vaikų talentą. Tai labai įdomi žydų—talmudistų grupa iš molio nulipinta, ir keletas Vilniaus gatvių ir įvairių trobų piešiniai.

Draug su mokinių darbais buvo išstatyta itin daug pa veikslų, rodančių visokius sienų piešimus ir jų pagražinimus.

Mokykla yra prie Naujosios gatvės No. 3 Vilniuje, mokyklas veltu, vakarais nuo 8 iki 10 val.

Mariavitai Vilniuje. Antri metai, kaip mariavitų kunigas A. Tulaba atsikraustė į Vilnių. Trijose vietose buvo įsikurę mariavitai savo kopyčias, bet pilnai užtenka vienos viduryj miesto Zavalnoje gatvėje, nors yra dar ir kita; Antakalnyje gi šią žiemą užsidarė. Dabar renka pinigus bažnyčiai statyti. Lietuvių mariavitų maža: į kopyčią ateina kokie 5—10, lenkų gi prisirenka kelis šimtai. Bet kun. Tulaba atlaiko kartais lietuvių kalba mišias ir pasako lietuviams pamokslą.

Katalikai vis dar niekina mariavitus ir jų vaikai sutikę kur mariavitų kunigą lydi jį bebliudami: mat kozoivitas (ožinis) esąs.

Patėmyt duodasi ir gera mariavitų įtekme ant katalikų kunigų—jie pasidarė švelnesni, pigiau ima už bažnytinius patarnavimus.

Vilmonis.

Kauno gub. vienasėdžiai. Iki 1907 m. buvo

valstiečių vienasėdijų 18.000, kurios buvo užėmę 274000 dešimtinių arba 15,6% visos išperkamosios valstiečių žemės. Nuo 1907, kuomet pradėjo darbuoties žemės komisijos, per 1907 1908 i 1909 m. padaryta 7233 vienasėdijų su 78785 deš. Be to dar pasiliko neužsibaigusių skirstytis 3069 vienasėdijos su 42223 deš. žemės, daugiausiai per tai, kad neišteko matininkų, kurių 1907 m. buvo tik 7, 1908—25, o 1909 jau 72.

Šiaulių, Kauno ir Zarasų pavietuose įtaisyti prie žemės komisijų agronomai vienasėdžių ukininkais rupintis.

Tokios yra vyriausybės žinios.

Eirolagos, Kauno gub. apygardoje atrasta mergelio kalnas.

Naumištis, Suvalkų gub. 25 balandžio Vilkaviškio žandarų viršininkas padarė kratą pas Magdaleną Smalevičiūtę; nieko ypatingo nerado, tik paėmė visus jos laiskus; išvažiudamas gždino kalėjimu.

N.

(„Liet. Žinios“.)

Rusų literaturoje lietuvių dainos. Pereitam num. „V. L.“ mēs perspauzdinom „Vilties“ patėmijimą, kad ji apie lietuvių dainas tezinanti vieną rusų kalba veikala, buitent Kukolniko „Čerty iz istorii i žizni litovskaho naroda“. Dabar „L. Ž.“ No. 32, p. K. Alyta praneša, kad yra išversta rusiškon J. A. Juškevičiaus dainos: „Litovskija narodnyja piesni s perevodom na russkii jazyk“ (kaina 25 k.), o „L. Ž.“ žinių redakcija priveda iš S. Baltromaičio bibliografijos visą eilę rusų kalboj raštų apie lietuvių dainas, kaip va: Achšarumov „Piesni lit naroda“ 1859. 2) Berg „Piesni raznych narodov“ Oteč. Zapiski 1839. 3) Sovremennik 1844. 4) Fortunatov i Miller „Lit. nar. piesni“ Moskva 1872. 5) Šėekin „Piesni raznych narodov“ Moskva 1898. 6) „Žmudskija piesni“ Živ. Starina 1893.

Ar eiti Siberijon? Tomsas. Stoka žemės, stoka organizacijos tai žemei įgyti priverčia lietuvius išvažiuoti toli nuo Lietuvos sau kęsnio duonos jieskoti. Iki šiol lietuvių daugiausiai emigruodavo į Ameriką ir į Rusijos prekybos centrus. Pakilus valdičios sumanymui įpergabenti į Siberiją iš visos Europos Rusijos mažazemius ir bežemius, kurie gali agrariškus sukilimus padaryti, lietuvių, laikraščių perspėjami, į Siberiją nevažiavo. Man Tomske 4 metus gyvenant, neprisiejo girdėti apie lietuvius į čia atkeliavusius. Iškarto ir sąlygos buvė daug geresnės, neg dabar. Dabar, kada ateivių buvis daug blogesnis, kada ir pati vyriausybė suprato, jog negalimas daiktas Siberiją kolonizuoti neturėčiais, bežemiais ar nusigyvenusiais ukininkais, kada dauguma emigrantų pametę jiems išdalytus žemės plotus, bėga atgal į Rusiją, man teko sutikti lietuvius atsistatus žvalgiais (chodaki), kurie nesenai į Tomską atvažiavo. Tai buvo iš Salantų

parapijos Juozas Kubilius ir Adomas Preibys.

Paklausias, kodėl važiavo į Siberiją.

— Ogi, mat, ponul, pas mus žemė visai menka, darbininkai brangūs, nes dauguma į Ameriką išėjo; labai sunkiai reikia dirbti, kad išsimaitinus su šeimyna.

— Ar savo žemės neturite?

— Turime, bet visai maža, vos tik 15 deš. Kas metai žemė eina vis menkyn. Mažai kas beauga. O čia, Siberijoje, parvažiavęs kunigėlis sakė, žemės duoda, kiek tik nori. Žemės, sako, nepalygsi su mūsų ške, taip kad greitai turtingu gali palikti.

— Ar jus patį atvažiavote, ar jus pasiuntė kaimynai?

— Taigi kaimynai ir prikalbinėjo važiuoti, ir jeigu bus gerai, tai ir kiti ketino atvažiuoti.

Aš jiems papasakojau, kaip čia atėiviai gyvena, kaip sunku žemės gauti ir kaip sunku įsigyventi.

Dalykas tame, kad dabar visi neduoda tiems žemės, kurie atvažiuoja be gubernatoriaus žinios. O tiems, kurie turi nuo savo gubernatoriaus raštus, duoda po 15 deš. ir tai reikia palaukti gđau laiko.

Mųų gi žmonelės, išgirdę nuo kokio ten kunigėlio, iš Siberijos parvažiavusio, kuris, kaip matyt, visai nesinteresavo, čia budamas, žemės klau simu, važiuoja visa pametę. Jeigu dar važiuotų bežemiai, tai kas kita—jiems ir Lietuvoje sunku, per tai nēr ko bijoties ir Siberijos sunkenybių; bet žmogui, turinčiam Lietuvoje 15 d. su trobomis ir vi su inventorium, tai nēr nei mažiausio išskaitymo kelties į Siberiją, kur begaunama taip—pat 15 d., be trobų, be galvijų, be vis—kių ūkių įrankių ir dar miške arba kokioje pelkėje. Juk reikia atminti ir tai, kad Siberijoje sąlygos visai kitokios, neg Lietuvoje.

Čia varą ukininkas neturi ramumo nuo uodų (kuisių) mosių ir kitokio gyvio. Pjaujant sieną ar ariant, vis reikia su sieteliais apsidengti, kaip prie bičių einant, arba degutu veidą ir rankas ištepti. Arklius ganyti reikia, ties kiekvie nu ugnį sukurus, nes kitaip uodai suėda. Taigi, jeigu ir pasisektų gauti vargais negalais žemės, tai vis delto labai sunku gyventi, o čia dar kol įgys žemės, reikia keletą mėnesių, o neretai ir visus metus laukti eilies.

Visa tai apsvarsčius, galima drąsiai sakyti, kad lietuviams nēr čia ko daryti. Stebiuos tokiam kunigėliui, kurs, gerai neapsvarstęs, ragina žmones važiuoti į Siberiją. Ar pamislijai Tamsta apie tai, kas bus su tais žmonėmis, kada jie be reikalo išleis visą savo turtą ir pargrįš į lietuvių atgal?

Reikia atminti, kad mūsų žmonelės patįs tamsūs, kunigų autoritetas stovi augštai jų akyse, tai nevertėtų bereikalo naudoties tuo autoritetu.

Juk ištikro tie žmonelės dabar klaidžioja po Tomską jieskodami patarimo ir jokiu budu apsigyventi negali. Likimas jų toks: pragaišę geroką laiką, praleidę sunkiai už-

dirbtus pinigus, turės sugrįžti atgal, nieko nepėšę.

Martynas Yčas.

Išteisino. Nesenai Radviliškio žemiečių viršininkas teisė dabartinį Šeduvos (Zemaičių vysk.) kleboną kun. Kizų ir kun. Šalučką už priėmimą stačiatikių katalikų tikėjiman. Abu kunigu išteisintu.

Plocko vyskupas uždraudė skaityti savo vyskupijos katalikams lenkų laisvamanių leidžiamus laikraščius: „Myśl Niepodległa“, „Społeczenstwo“, „Prawda“ ir „Odrodzenie“.

Marcinkoniš, Trakų ap. Vakare nežinomi žmonės, jau sugulus, įsiprašė Jackevičiaus pirkion prie pat Marcinkonių stoties; išsigerę gerai degtinės, pareikalavo pinigų; gavę tik tai 10 rub, nes daugiau Jackevičių neturėta, pradėjo mušti patį Jackevičių, jo žmoną ir dukterį Oną Tamulevičienę; pirmosę pasislėpė. Paskie žmonių rasta: Jackevičienę jau nebegyva, Jackevičius ir jo duktė sunkiai suzeisti. Pribuvęs kun. Petruelis, suteikė suzeistiesiems paskutinius s.s. sakramentus. Atvykus policijai su gydytoju nugabeno suzeistusius Gardino ligonbutin.

A. Vaidilutis.

Rokiškis. Čia ant Kamajų gatvės didžiai siaučia šiltinė; jau į dešimtį vyrų, kaip ažuolų, apgalėjo mirtis. Nuo šiltinės taip—pat mirė dar jaunas žmogus Tervydis, buvęs valsčiaus teismo pirmininkas, tik—ką išrinktas į Rokiškio viršaičius, gaisrininkas, žmogus doras ir teisingas. Žmonės nabaštiką labai gerbė. Jis tapo iškilmingai su muzika palaidotas, dalyvaujant didžiausiai miniai žmonių. Tegu būva jam lengva žemele!

S. Ž.

Dusetos, Ezer. apskr. Čia seredomis esti mugės. Žmonių suvažiuoja daug. Atvažiuoja ne tik dusetiškiai, bet ir iš Antazavės, Uzpalių, Daugailių ir Juzintų par. Grudai jau atpigo. Rugių pudui mokama 80 kap, žirnių—60 kp., avizų—70 kp., miežių—1 rb., kiaušinių kapai 90 kp., svies to svarui 30 kp.

Kita.

Vilkaviškis, Suv. gub. Sekmadienį balandžio 24 d, automobilis suvažinėjo 11 metų vaiką. Tasai vaikas ėjo į kaimą, kur jis tarnavo, automobiliiu pravažiuojant jisai užsikabino iš šono norėdamas pasivėžyt, bevažiuojant nupuolė kepurė; jisai norėdamas ją pakelti ir nupuolė; antrieji ratai pervaziavo per jį, sutrynė koją ir vidurius. Mūrė čia pat.

Svajonė.

Vittės kandidatura. Paslydo gandas, kad gr. Vittė pastatė savo kandidaturą į kelii ministerius, Ruchlovo vieton. Gal ir butų priimta jo kandidatura, tik, sako Stolypinas nesutinkąs jo priimti.

Milijonas už Tolstojo raštus. Žydų knygyninkų bendrovė „Prosvieščenie“, kuri jau įgijo savastin ir leidžia

Andrejevo, Amfiteatrovo ir kitų rusų rašytojų veikalus, nori matomai sumiti į savo rankas visą knygų leidimą Rusijoje. Dabar toji bendrovė kreipėsi į gr. Levo Tolstojo žmoną, prašydama parduoti teisę leisti visus Tolstojo veikalus. Už tai bendrovė siūlė milijoną rublių. Grafiene tačiau atmetė tą pasiūlymą.

Nusižudė milijonierė. Pastaraisiais laikais Rusijoje, tarp jaunuomenės, prasiplatino, kaip kokios liga, pasikėsinimai prieš savo gyvybę. Žudosi pačiame jaunume, ir tai ne iš vargo. Antai neseniai Mikalajevo mieste nusišovė 22 metų panelė Baišunkevičaitė, dvarininkė, palikusi turto į pusantro milijono rublių.

Kruoniš, Trakų ap. Anglininkų sodžius vis dar nenori prisidėti prie Kruonių parapijos. Migonių ir Dujokiškių sodž. kai kurie ukinkai taip pat vis dar šalinasi nuo Kruonių linkstai, prie Daruniškių. Kruonių bažnyčiai statyti neduoda.

Didžiakaktis.

Dusetos, Ezer. apskr. Dusetų blaivininkai jau nupirko Zabičionų sodžiujė buvusio magazino trobą, iš kurios pasistatys san Dusetose susirinkimams namą. Gerai būtų, kad tuose namuose būtų įtaisyta ir arbatnamis.

Ceikinė, Švenčionių apskr. Ceikinės parapijoje skirstosi vienasėdziai šie sodžiai: Silaikiskis, Čiulonai, Tarasovka, Budriai, Čyžiškiai, Ceikiniai ir Poceikinė. Rengiasi skirstyties dar ir kiti sodžiai. Duok Dieve, kad greičiau tai įvyktų.

Kun. J. Sopara.

Valkininkai, Trakų apskr. Pas mus per laidotuves, susirinkusiems prie numirėlio giedant moterėlės balsu verkia, primindamos numirėlio darbą, apsiėjimus. Verki netikėtai tų namų moters, bet ir svetimės. Atsiminūsios seniau mirusius savuosius, pradeda pasakoti sunkų savo gyvenimą, prašydamos numirėlio apskaityti tai seniau mirusiems jų giminėms. Ir taip bent kelioms išsyk pradėjus raudoti, negali giesmininkai nei giedoti.

Patvorio Dilgėlė.

Plukai, Panev. apskr. Vieno ukininko sunus susitarė su savo draugais pavogti nuo savo pirkios dešras, kurias buvo sunėg kaimynai rudyti. Kaip sutarė, taip ir padarė. Bet apsiriko. Buvo ketinę imti tik svetimą dešras, bet imdami apsiriko ir paėmė... savašias.

Plukiečiai tariasi išsiskirstyti vienasėdziais, bet niekaip negali susitarti. Ypač nenori skirstyties moters.

Žemės Dulkė.

Darbėnai, Telsių apskr. Prie pat Darbėnų miestelio Pasartupyje gyveno ant grafienės Tiškevičienės žemės grytelninkas Stuokas. Žemės jis nuomojo iš grafienės 3 dešimtines, už ką mokėjo nemažą nuomą; trobelę gi buvo patsai ant tos žemės savo pasistatęs. Kadangi paskutiniausiais metais Stuokas neišgalejo užmokėti dvarui nuo-

mos, dvaro užvaizda išvarė jį, trobelę pasisavino dvaras už skolą ir įleido naują gyventoją Norkų.

Porai savaičių po to praslinkus, pačiam Norkui namie nėsant, vidunaktį nežinia kas užrišo iš oro trobelės duris ir padegė. Pabudusi Norkienė su vaikais puolė bėgti iš degančios trobos pro duris, bet rado užrištas. Vos suskubo, išmušusi langą, iškelti laukan vaikus ir pati išbėgti; visas gi turtas sudegė. Spėjama, kad padegė buvęs trobelės savininkas, kuris su žmona ir dar su vienu įtariamu padegime žmogumi suimta.

Aulas.

Suvažiavimai. Peterburge buvo ruošiami vienu laiku bent keturi suvažiavimai. Visų pirmą, rusų laikraštinių ir rašytojų suvažiavimas, iki balandžio 28 dienos. Antras suvažiavimas – tai Rusijos esperantininkų, į kurių atvyko ir pats esperanto kalbos pramotyjas Varšuvos d-ras Zamenhofas. Trečias suvažiavimas pats didžiausias – tai Pirogovo daktarų draugijos suvažiavimas, vienuoliktas jau iš eilės. Dalyvauja jame į 3 tukstančius daktarų, o referatų prisiųsta apie 500. Draugės medicinos institute atidaryta tam tikra medicinos paroda. Ketvirtas suvažiavimas taip pat labai svarbus: tai pirmas Rusijoje suvažiavimas, pavestas kovai su prostitucija.

Draudžia afišas lenkų kalba. Iš Minsko praneša, kad ten policija kelinta jau diena nebeleidžia dėti afišose šalia rusiško – lenkiško teksto, da gi, kur skelbiama lenkų vaidinimai. Lietuvių vakaro (bal. 20 d.) įtaisytojams dar leido afišas trimis kalbomis, bet pranešė, jog tai jau paskutinį kartą; kitą syk, sako, bus leista tik rusiškai ir lietuviškai. Programų gi taip ir neleido lenkiškai... buvo tik rusiškai ir lietuviškai. Nejaugi policija gali drausti afišas lenkų kalba – juk tatai leista įstatymų. O gal pas mus kiekvienam miestui skyrium įsakymai leidžiama?..

(„Viltis“.)

Baumės už kariuomenės nestojimą. Mums rašo nuo Padovinio, Suvalkų gub.: „Šimet sekasi dirbt. Laukus įdirbom, apie namus apsiliubėm, stubas išsibaltino, tai dabar gyvenam, kaip didžiausi ponai; tik dar tuoros netaisytos, bet ir tas tuojaus aptaisyšim. O paskui... gal reikės važiuoti į Kalvarijos kalėjimą, nes jau visus baigia teisti už nestojimą prie mobilizacijos. Kr. iš P. atsėdėjo du mėnesiu, Ivoška iš Tarasiskių ir Vosylius iš Kulokų – po 4 mėn., kiti po šešis ir po daugiau mėnesių turėjo tupėti kalėjime; mano bylos dar negirdėt, nei bilieto gavau, bet mė-linu tuojuos gaut...“

... Pavasaris pas mus šimet dailus, rugiai ir kviečiai labai dailiai išrodo ant laukų, vasarą rojus dygsta dailiai, dobilai po žiemos neiššalo. Javų neperdaug prikūlėm, bet ir tie patys supilti svirne, nes niekas nepērka, labai pigūs – lauksim

toliau. Ateinančiam rudeniu „Mariampolės Ukininkų Bendrovė“ ir „Žagrė“ rengia gyvulių ir visokių ukiškų parodą.

N.

IŠ AMERIKOS

Drąsus vagilius. Oil City, Pa. į vietinę Adams Express Co. ofisą buvo atnešta kežulas pinigų. Tai Pennsylvanios geležkelio kasierius siuntė Philadelphia, apmokėt darbininkams. Kežule buvo \$32,000. Rytmetį apie trečią ekspreso agentas išėjo namon, bet pasigedęs cigaru, grįžo atgal ir rado duris atplėštas, o kežulą su pinigais dingus.

Išrinko moterį. Denver, Colo. miesto rinkimuose mergina Ellis Meredith tapo išrinkta rinkimų komisierium. Ji sumušė net septyniuos vyrus kandatus, ir visų sykiu paėmus ji gavo 20,997 balsus daugiau. Šitam mieste tai bus da pirmas valdininkas su sijo- nu.

Podraug nubalsuota miesto konstitucijai priedas, kuriuo įveda iniciatyvą, referendumą ir atšaukimą.

Vienuoliai perka dvarus. Ogonomowoc, Wis. valdžiai lieituojant pasimirusio James Eckels'o palaikus, jo dvarą nupirko už \$33,000 St. Louis'o vienuoliai redemptoristai, kur įkursią katalikišką seminariją.

Tris seimai. Chicagoje, 40 d. birželio atsibus net trys pažymūs civiliški seimai: pirmas seimas Nacionalinės Konferencijos kovojimui su ligo mis fabrikuose, trečias metinis seimas Nacionalinės Konferencijos kovojimui su priepuoliais fabrikuose ir už atlyginimą sužeidžiamiesiems, bei American Association kovojimui už darbo įstatymus.

Lenkų kongresas. Washington'e 12 geg. buvusiam lenkų kongrese dalyvavo per 1000 delegatų iš Amerikos, Rusijos, Vokietijos ir Austrijos; kalbėta apie ekonomines, švietimosi, mokslo ir išėivijos problemas lenkų tautoje. Šitas kongresas pavirto tarptautiniu lenkų suvažiavimu, surasti kelius savo tautiečių gerovei. Lenkų tautinio susivienijimo, kurian susiliejo daugybė draugysčių, prezidentu išrinktas Mavyan B. Stęczynski iš Chicagos.

Unijų ędikas, garsus amerikonių Dubrovinas—James W. Van Cleave iš St. Louis, šianedėl pasimirė. Jis atsizymėjo kovojimu su darbo unijomis ir buvo privedęs prie kalėjimo S. Gompersą su kitais darbo vadovais.

Kiek Amerikoje liaudies. Statistikos biuras paduoda paviršium skaitlines, kad šių metų surašuose rasta Amerikoje žmonių 91,424,423, t. y. nuo 1900 m. liaudies priaugta ant 15,124,036 dušių. Įdomu pažymėt, kad dvejuose didžiausiuose miestuose, rodos sparčiai augančiuose, liaudies vienok truputis sumažėta—

New Yorke 4,463,605, Chicagoje 2,282,926. Surašai valdžiai lęšiavo apie 15 mil. dol.

Socialistai ir ateivystė. Nuo 15 geg. pradėdant Chicagoje atsibuvo Amerikos socialistų partijos kongresas. Delegatų suvažiavo į 150. Sako buvę visos tautystės reprezentuotos (negirdėt, ar reprezentavo kas lietuvius). Kongresas svarstė šiuos klausimus: 1) santykiai partijos prie ateivystės, 2) jos santykiai prie žemdirbių, 3) organizacija, 4) kampanijų metodai ir 5) propaganda.

Dideli ginčai buvo apie ateivystę. Imigracijos komisija paskido nuomonėse. Didžiama komisijos: Berger (iš Milwaukee), „S. D. Herald“ redaktorius), Wanhope ir Unterman išnešė rezoluciją, kad japoniečių, chiniečių, koreanų ir hindusų visai Amerikon neįleist, kaip nekultūrinių ir algas numušančių darbininkų; kiti komisijos nariai, tų tarpe ir rašytojas Spargo, reikalavo palikt visiems ateiviams atvirus rubežius. Galop susitarkė visi ant naujos rezolucijos, kad tautysčių nemint, bet abelnai kovot prieš gabėnimą darbininkų iš svetar į streikų vietas.

Liebknechtas atvažiuos. Į pabaigą birželio Amerikon atvažiuosias garsus vokiečių militarizmo priešas, Karl Liebknecht, kurį tik neseniai dar paleido iš kareivijos kalėjimo, prasėdėjus 18 mėnesių, už atspaudzinimą knygos apie kareivijos ydas. Jis čia važinėsis šėšias savaites su prakalbomis, kurias sakys vokiečių kalba.

TARP AMERIKOS LIETUVIU.

New Britain, Conn. (Nuo mūsų korespondento). Ant galo jau ir New Britaino moteris pamatė, kad reikia ir joms draugystės. Beveik kasnėdėd viet. klebonas ragina moteris ir merginas, kad rašytųsi dr-stėn. Sakoma, kad jau apie 50 asmenų prisirašę. Naujos dr-stės vardas – Sv. Onos. Ar šiaip ar taip čia moterų dr-stė buvo labai geistina ir reikia, jai susitvėrus, palinkėt geros kloties. Tik į-tabu tas, kad moterų dr-stės reikalingumą pirmiaus pramatė klebonas, negu mūsų taip vadinamos „pirmeivės“; juk da neseniai buvo matyt laikraščiuose, kad iš mūsų miesto moteris, kitur išvažiuosiusi prakalbas laikė; o kaip namie, tai – nei šnipšt! Moterėlės, ir jūs pajudinkit žemė!..

Lietuviškas bazaras (fair), kuris pasibaigė 11 d. geg., rodosi buvo pasekmingas; dar apyskaitos nesuvestos, bet manoma, kad liks į \$600 pelno. Sale buvo paimta nemaža, dailiai ją išpuošė. Pirmą dieną kalbėjo miesto majoras p. J. Halloran; pagyrė lietuvius už tai, kad stengiasi savo namą pasistatyti. Sako: „tai yra puikus siekis, kuriam aš iš širdies veliju geros pasekmės.“ Dar ant programos buvo pasizadėjęs kalbėt p. J. J. Gerdauckas, bet nekalbėjo.

Dėl Apšvietos Dr-stės paskirtame vakare buvo sudainuota koks ketvertas dainų, maišyto choro apie iš 10 ypatų; dainos išėjo gerai; matyt pamokino dainuot vietinis vargonininkas A. Kristofikas. Kad mūsų žmonės dainas myli, tai parodo faktas. Tą vakarą žmonių priėjo vien stačų pilna sveitainė. Dar buvo sakyta deklamacija ir monologas. Taipgi buvo sulosta komedija „Pantamos pietai viešbutyje“ ir „Lietuviškas Barzaskutis“. Viskas išėjo gerai; tik žinoma, žmonių buvo priėję visokių menciū, didelių ir mažų; todėl salėje užė ir kliudė viską išgirst. Kitą vakarą dainavo vaikai bažnytinės mokyklos. Sudainavo keles dainutes. Tą vakar atsilankė ir vietinis klebonas, kas reiškia, kad čia nebuvo boykoto, kaip girdėt kitose vietose. Kaip matome, lietuviams, kurie mylėjo ką-nors dirbt, visiems buvo darbo ir yra joki vien rengė apvaišėiojimą paminėtą pereitam No. „V. L.“, kiti tautišką bazarą, etc. Tokiu budu šimet ir 1-mą gegužio likosi neapvaikščiota. Užtai lenkai šimet pasekmingai apvaikščiojo 1-mą gegužio.

Kaip jau visi yra girdėję apie Halley'o kometą, – mūsų klebonas irgi vieną nedėdienį apie ją paaiškino, sako – „nėra ko jos bijoties mums, nes – nes Viešpats Dievas turi daug prietelių ant žemės, už tai nedaleis nieko blogo mūsų žemei.“ Kazin, ar gi dėl „dieviškų prietelių“ kometa nenukrito?

New Yorke Žinios.

Prisiartinusi prie žemės 18 d. gegužio Halley'o kometa sukėlė didelį triukšmą New Yorke. Pasklido tarp kumų ir kumučių kalbos, kad artinasi svieto pabaiga. Prieš tą dieną buriai žmonių vaikščiojo patemptomis nosimis, tuli bažnyčiose ir namie meldėsi. Buvo atsitikimų, kad prisartinant tai nakčiai keletas žmonių išėjo iš proto; kiti atsilygino skolas, kiti susitakė su pačiomis. Vienok ta baisi diena atėjo ir praėjo, nieko blogo neparodžiusi. Nors visi laukė kometos pamatyt, bet ne daugelis tematė, iš dviejų priežasčių: viena, kad beveik visą laiką buvo debesuotos naktis, antra – netikėtai prapuolė kometos vuodega. Kur ji dingo, mokslinčiai negali įspėti. Kiti sprotauja, kad žemės oro elekttrybė ją atmušusi. Dabar gi kometa jau sparčiai atsitolina nuo žemės. Ji matoma vakaruose po saulės užsileidimo, ir apie 10 val. nakties užsileidžia.

Š. Vosk.

Apsivylimas.

(Persų legenda.)

Tada atėjo vaideliota prie didžiojo Arimano ir pasakė jam:

— Žiurėk, o didysis Arimanas, kokį puikų pasaulį sutvė-

rė tavo priešas Ormuzdas! *) Kaip puikios visos upės ir kalnai ir lygumos, kaip vaisingi visi laukai ir dirvos ir koks puikus vainikas visos gamtos – žmogus! Kiek jame proto ir spēkos, gyvenimo ir darbštumo, ir kaip puiki ta moteris, atsiremianti ant jo rankos. Žiurėk, kokiomis meilėmis ir laimingomis akimis žmogus apima puikiąją gamtą ir savo gražiąją gyvenimo draugę – moterį. Tiesa, aėiu tavo protingumui, paskui žmogų seka mirtis, ligos ir skurdas; bet kokiais menkais kentėjimais yra tas viskas, suliginant su didėle meile ir gražme, kuriomis apsupė žmogų dėsningoji gamta ir moteris. Tarp tos meilės ir grožės žmogaus gyvenimas praplauks kaip puikus sapnas, o laimingos ir šviesios svajonės ir viltis sutvirtins jį ir pakeis jam karčią teisybę. O didysis Arimanas! Geras užviešpataus ant blogo ir tu busi pergalėtas per tavo neapkenčiamą priešį – Ormuzdą!

— Ir aš padarysiu taip – ramiai atsakė jiems pikėiurnius Arimanas, – kad šis gražus pasaulis žmogui veikiai pasirodys pragaru ir kalėjimu, puikios moteris – atkarais ir gailiais sutvėrimais ir gamtos viešpats kentės ir liudės visą savo gyvenimą, nes nieks jo neužganėdys, niekame jis neraz ramumo ir sutiks savo mirtį, kaipo laisvę ir išsigėlbėjimą.

Taip atsakė savo vaideliotams didysis Arimanas ir sutvėrė žmogujė jausmą *apsivylimu*.

Vertė K. J. Valys.

Raštininku Fondo reikalai.

RAPORTAS IŠ RAŠTININKŲ FONDO VALDYBOS NUTARIMŲ NUO GRUODŽIO 5 D. 1909 M. IKI GEGUŽIO 5 D. 1910 M.

Krivulė No. 1. Rašt. Fondo valdybos pirmiūnko pasiūstas laiškas visai valdybai su nurodymais, kokios tvarkos prisilaikyt, kolai neturime veiksmarodžių.

Šis laiškas ėjo ne kaipo krivulė, bet kaipo informuojantis valdybą laiškas. Bet kitiems valdybos nariams prikeriant nuomonių, išsireškimų, sutikimų, ar nesutikimų arba pridėjinų, pasirodė reikalingu tą paskaityt krivule, todėl ir gavo No 1 krivulės vardą.

Krivulė No 2. Susidedanti iš 13 paragrafų, kurie buvo pamatais Rašt. Fondo. Pirmiūninkas, užtvirtindamas, paskaitė šią krivulę tik už pašnekėsį, apkalbėjimą tų paragrafų, o ne galutinį sprendimą.

Krivulė No 3. Kokios metodos prisilaikyt prie išmokėjimo iš Rašt. Fondo išdo pinigų.

*) Persų šventosa knygoje Zenda-Vesta atvaizdinama dvi didelės dvasės-dievai: gera dvasė Ormuzdas, o bloga – Arimanas. Tarpe šitų žmogus visą amžį yra priverstas svyrnot ir rinkties tai vieną tai kitą.

Nutarta: dėlei geresnės tvarkos pasidirdint kvitarijušus, bet tuomkart nuo visko susilaikant, kolai Rašt. Fondas tikrojo vardo neapturės.

Krivulė No 4. Ar reikalingas organas ir koks? Pripažinta už reikalingą. Renkant organą balsai pasidalino sekančiai: už „Tėvynę“ 2 balsai, už „Vien. Liet.“ 3 balsai, ir du balsai kad tik reikalui prisiejęs panaudot vieno iš progresyviškų laikraščių spalvas.

Krivulė No 5. Dėlei patikrinimo visokių paliudijimų, dokumentų ir tt. reikalinga „žymė“ įsitaisyti. Nutarta už reikalingą. Bet su jos padirbimu, laukt tikrojo Rašt. Fondo vardo.

Krivulė No 6. Balsavimas R. F. įstatų paragrafų, šiaip: 1) tvert atskirą draugiją. 2) Draugija susidės iš kuopų. 3) Padovanot raštus TMD, ir išdalint laikraščiams. 4) Neuzsiimt patiems raštų spaudinimu. 5) Esant reikalui, šelpit rašytojus be atlyginimo. 6) Rašytojams draugijon įstojimas palikt liuosnoriai. 7) Išdas turi susidėt iš įvairių įeigų. 8) Paskolos sugražinimą reikalaut. 9) Šelpit neturtinčius rašytojus, negalinčius dirbt, be atlyginimo. 10) Seimai nereikalingi. 11) Įstatymai reikalingi. 12) Įstatymus sutaisys Literatiškas Komitetas. 13) Narių mokestis nemažesnė 50 centų metams, be įstojimo. 14) Kuopų tvėrimu ir stiprinimu rūpinis Centro Valdybos nariai. 15) Honoruoti titulai nebus duodami nariams. (Nors nevisi paragrafai priimti vienbalsiai, bet kaip didžiama nutarta, taip ir yra dabar rašoma. Sekretorius.)

Krivulė No 8. Patėmyta iš pirmesnių krivulių, kad tuli valdybos nariai guodžiasi, kad nemato nutarimo pasekmių. Nutarta: kad sekretorius išduotų apyskaitą iš užrašų knygos kas trys mėnesiai, apskelbiant organe.

Krivulė No 9. Sumanymas, kad jau laikas imties už darbo prie apdirbimo konstitucijos. Konstitucija parupint teiks Lit. Kom. Visų sutikta.

Krivulė No 10. Dėlei neparankumo skelbt viešai tulus nutarimus, kad apyskaita nebutų skelbiama organe, bet pasiunčiama visai valdybai. Nutarta laikyties pirmesnio nutarimo.

Lit. Kom. peržiūrėjo gautąjį rankraštį nuo p. K. Stikliaus „Broliškoji meilė“ vieno veiksmo dramatiškas paveikslėlis, sugražino autoriui dėlei pataisyto tūlų klaidų, (nežinau kas reikė taisyti, nes nemačiau rankraščio, sekretorius) ir nusprendė, pataisytą paimti ir išleisti prenumeratos ar aukų keliu. Autoriui duoti honoraro 200 egz. (Kiek už rankraštį reikė mokėt, nėra žinios nuo Lit. Kom. sekretorius.) (Honoraras tat ir vadinasi mokestiu autoriui už rankraštį.—Red.)

Sekr. P. Sinkevyčius.

Laiškai in Redakcija.

Garbi „V. L.“ redakcija! Meldžiū paaiškint per jūsų laikraštį man šiuos tris klausimus:

1) Kokia akcūzė reik mokėt už apnešiotą medžioklės šautuvą, gabenant per Prūsų-Lietuvos rubežiaus „kamaras“, turint šautuvo bilietą nuo Rusų valdžios?

2) Kaip galima suprast šiuos žodžius: „Palaiminti ubagai dvasioj“?

3) Ką reiskia, mirštant Jėzaus ištarti žodžiai: „Atleisk jiems, Viešpatie, nes nežino ką daro? Ar tuomlaikinei valdžiai su kunigija, ar tiems, kurie jį kankino, Kristus prašė atleidimo?

J. Ž—as.

1. Jeigu šautuvus paturėtas, tai jokios akcūzės nereikia mokėt, kaip ant Prūsų taip ir Amerikos rubežių. Tik reikia vežties sudėtą tarp daiktų, išjungtą ir jokiū būdu neuztaisytą šoviniais. Beje ir patronų nesivežt.

2. „Palaiminti ubagai dvasioj“ reiskia vieną, pirmąją iš Kristaus skelbtųjų pamatinių dorybių, ir greičiausia tai neprisirišimą prie turtų. Rods pas mus kaž kieno vėliaus ir buvo išaiškintas šis pasakymas tokioje prasmėj, kad—but ubagu dvasioj, reiskia savo dvasiā nubėdint; kadangi dvasia žmoguje yra augščiausias gaivalas, susidedas iš visų jausmų ir proto, todėl reiskia Kristus pagyrė tuos, kurie nesistengia protaut, bet pasivergia kitų mokymui. Vienok šitokiam ištulkėjimui prieš tarauja kitas, butent ketvirtas Kristaus pasakymas: „Palaiminti, kurie alksta ir trokšta teisybės, nes jie bus pasotinuti.“ Kaip gi galima alkti, trokšti ir atrasti teisybę, neprotaujant? Reikėtų manyti, kad toks ištulkėjimas yra neteisingas, ir jis galėjos rasties dėlei sužargonuoto išvertimo paties Kristaus žodžių, įdedant „ubagus“. Lietuviškos Biblijos vertime, Halle's mieste išspaudintame pas evangeliką Matteu šie žodžiai šiaip išversta: „Išganitingi, kurie vargsta dvasejė“, o pas Luką dar trumpiau: „Išganitingi este vargingieji, nes jūsų yra Dievo karalystė.“ Abejuose evangelikuose nėra pasakyta „ubagu“, o tik pas vieną paminėta „dvasiojė“. Todėl ne daugeliu kitaip skambėtų ir mūsų gadynėjė Kristaus, vargšų užtarėjo žodžiai, kaip tik: „Palaiminti vargingieji, nes tik jūs alkstat ir trokstat teisybės; tik jūs vykinate dievišką karalystė“...

3. Kada Kristus vaikščiojo tarp žmonių su agitacija, tai minios paskui jį sekė, klausėsi jo prakalbų ir pliauškeno delnais; kada jis savo galingu žvilgiu prastuolėlius ligonius užhyponotizuodavo ir tuom juos padarydavo sveikais, tai minios jį ant rankų nešiojo; bet kada Romos valdžia su žydų kunigais Kristų areštavo, tai tos pačios minios ant jo spjaudė, o artimiausis jo mokins Petras net buvo begėdiškai išsigynęs, kad Kristus

nepažįstas! Tokį gaujos kultūrizmą matydamos, Kristus negalėjo ištūrėti nepasakęs tų karčių žodžių: „jie nežino ką daro.“ Juk ar gi ne tą patį gauja (mob; čerá) ir šiandien pataiko padaryt su savo vadovais ir agitatoriais, ir ar gi šiandien ne tas pats yra apie gaują pasakoma, tik kitokiais žodžiais?..

Rostovas ant Dono, Rusijoje. Čia jau nuo senai yra lietuvių apsigyvenus, ir jų yra nemažas burelis. Rods kiti jau ir nebeprisipažįsta lietuviškait gyvuoja, turi savo susirinkimus, nors ant tautiškos dirvos beveik nieko svarbesnio nenuveikia.

Pereito mėnesio 13 d. buvo čionai susireikavę „Južnos Bavarijos“ alaus varyklėse visi darbininkai ir užveizdos, reikalaudami pridėt po kapėiką valandon algos, nuo 12 iki 16 kap. už valandą; pradžia darbo—pusė po 5 išryto, pusė valandos pusryčiams, dvi valandos pietums, ir paliuosuoti po 7 vakare. Sunku čia streikus laimėti, nes darbininkų perpilna, o darbo permaža. Kai darbą pameti, tai kitąsyk jieškosi jo 4—6 mėnesius. Baisi bedarbė, o visi kasdieniniai dalykai brangūs. Daugelį randa ant gatvių nusiūdžiusių, o priezastis vis bedarbė.

Taip dedasi „šventosios Rusijos“ didžiamiesčiuose...
A. L. R.

Philippine Islands (Filipinų salos). Į kokį tik patsvietį nepasisuksi, vis randi lietuvių; taip ir šioje tolimoj rytinės Azijos šalyj, ant filipinų salų randasi gerokas skaitlius lietuvių. Nors tikrą skaitlių negalima sužinoti, vienok jau iš to galima sprėsti, kad yra nemaža, nes tik viename mūsų regimente (pulke) esame vienuolika lietuvių; o ant filipiniškų salų yra apie keturioliką amerikoniškos kariūmenės regimentų. Beabejones, žėdname regimente yra po keletą lietuvių. Visi jie čionai tarnauja amerikoniškoje kariūmenėj; kai—kurie lietuviavai jau po trečią ir ketvirtą tarnystą būva; šiaip jų apsiėjimas neblogas, išdalies dar ir patriotai, nes save drąsiai vadinasi lietuviais,—o gal tik dėlto, kad lietuvių vardas yra biskį gražesnis, negu „polanderio“ (lenko), nes lenkų kaip visur taip ir čionai neužkenčia; tiesa, amerikoniakai ir apie lietuvius mažai ką supranta, nes jie apkrikština mus savotiškai „rošen“ (Russian) arba „Hunn“ ir tiek to. Šie lietuviavai lietuviškų raštų neskaito, o jei katras ir turi norą skaityti, tai vien skaito tik angliškių pasakų knygas, iš kurių mažai naudos teturi.

Oras dabar pas mus yra labai šiltas ir sausas, nes jau ketvirtas mėnesis kaip lietaus beveik visai nebuvo; gyventojai šitos šalies yra dar labai tamsūs, beveik dar tamsesni už lietuvius. Nors Amerikai paėmus po savo valdžia filipiškai išsigynęs, kad Kristus

(Žiur. ant 6 pusl.)

Pavasaryj.

Jau tėvynėj užkukavo raiba gegužėlė, Gojūnuose sučiulbavo linksmi volungelė. Žali sodai nuo žiedelių tik spindė, tik šviečia; Daugel smulkiųjų bitelių juose zirza—spiečia. Kvietyk, įvairių žolyčių kvapenis ore plauko, Balsai smulkiųjų paukštyčių ramina ant lauko...

Juozas Volas.

Jaunai lietuvaitei.

Nieks pavasario puikumus
Kvėpantijs žiedai!
Švelnus gamtos malonumas—
Prieš tave—ledai!...

Niekai ruta kvėpiančioji,
Lapai jos—maži;
Niekai Tulpė žydinčioji
Prieš tave—graži!...

Niekai paukščių sutartinė
Po miškus tamsius,—
Tavo giesmė šidabrinė
Užvavi visus!...

Niekai saulė ši šviesioji
Spindanti augštai—
Tu meilesnė...o puikioji!
Augk, žydek tiktai!...

26-VI-09.

S. Strazdas.

Laisves laiku nutarimai Padovinio valsčiuje, Suvalku redyboje.

(Šis dokumentas da niekur nėra spaudintas, Ačiu prielankumui poros žmonių, buvusiu „laisvės metais“ prie įvedimo valsčiuose naujosios tvarkos, mums tapo įteiktas nuorašas iš tuolaikinių valsčiaus nutarimų. Daugesnis dokumentų ir užvestos naujos knygos pakliuvo valdžiai.)

UTARIMAS I.

Mēs, susirinkusieji valsčionis Padovinio valsč., Kalvrijos pavieto, Suvalkų rėd. dienoje gruodžio 9 (lapkrė. 26) vienbalsiai nutarėm: nutarimą pirmojo Lietuvos atstovų tautos susivaziavimo, priimto Vilniuje viešuose posėdžiuose Gruodžio 4 ir 5 dienose (lapkrė. 21 ir 22) 1905 metuose priimti, ir jį viada šventai pildyti sekančiame turinyje:

1. Dabartinis padėjimas Rustoje ir Lietuvoje.

Pripažindami, jog dabartinė caro vyriausybė yra pikčiausiu mūsų priešū; jog dabai prieš tą vyriausybę pasikelė visi mūsų valstijos kraštai, jog geresnį gyvenimą galima įgyti tik laimėjus kovą su senąja tvarka. Susirinkime dalyvavusieje lietuviai nutarė: Sviestis, rīštis ir stoti kovon drauge su visų Rusijos tautų liaudimi.

2. Lietuvių autonomija.

Kadangi Lietuvos gyventojų reikalai pilnai gali buti užganėdinti tiktai prie tikros mūsų krašto autonomijos (savivaldos) ir kadangi norima idant ir kitos Lietuvoje begyvenančios tautos galėtų pilna laisve naudoties „Lietuvių Susivaziavimas“ nusprendė: reikalauti Lietuvos autonomijos su seimu Vilniuje, išrinktu visuotinu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu neskiriant, lyties, tautos ir tikėjimo. Toji autonomiškoji Lietuva turi buti sudėta iš dabatinės etnografiškos Lietuvos kaipo branduolio, ir tų pakraščių, kurie dėlei ekonomiškių, kultūriškų, tautiškių arba kitokių priežasčių traukė prie to branduolio ir kurių gyventojai priklausyti prie jo panorės. Kadangi susirinkę Vilniuje lietuvių susivaziavime Suvalkų rėdybos lietuviai vienbalsiai pripažino reikalingu drauge su kitų rėdybų lietuviais kovoti už autonomiškąją Lietuvą, tai susivaziavimas nutarė: kad Suvalkų rėdybos lietuviai turi buti priskirti prie autonomiškosios Lietuvos.

Santykiai su kaimyniškoms Rusijos šalims turi buti paremti ant federacijos pamatų.

3. Kokiu būdu iškovoti autonomija.

Kad įgyti autonomija, pirmučiausia reikalinga yra galutinai sugriauti dabartinę prispaudimo tvarką. Tam tikslui reikia vienyti visas Lietuvos politiškiųjų partijų ir pavienių ypatų pajėgas. Susivienijus namieje pridera mums jungties su kitomis Rusijos tautomis, kurios padeda griauti tą tvarką, o kol kas reikia: nemokesti jokių mokesčių, uždaryti monopolius, neleisti vaikų į rusiškas pradedamasias mokyklas, neiti Kauno, Vilniaus ir Gardino rėdybose į valsčiaus teismus ir visas kitas dabartinės valdžios įstaigas, neleisti brolių į kariūmenę, reikalui prisiejęs streikuoti visiems darbo žmonėms miestuose ir sodžiuose.

4. Valstijinė kalba.

Visuose Lietuvos valsčiuose turi buti vartojama prigimta žmonių kalba, visus reikalus vedant. Kadangi dabartinės mokyklos yra tik ištautinimo ir išvirkinimo įrankiu, tai reikia visas tokias mokyklas paversti grynai tautiškomis, kur mokslas butų išguldomas prigimta kalba ir kad patijs to krašto žmonės rinktų sau mokytojus.

Kadangi Vilniaus vyskupystėje lietuvių bažnyčiose yra vartojama pamaldose lenkiška kalba su politišku tikslu, lietuvių susirinkimas nutarė vienbalsiai išreikšti Vilniaus vyskupystėje gyvenantiems ir kovojantiems lietuviams, geriau į linkėjimą pasisekimo kovoje su lenkomanų kunigija už tiesias lietuviškosios kalbos bažnyčiose ir papeikti Lietuvos šiandieninės bažnyčios tvarką Vilniaus vyskupystėje.

Siuomi sykiu išrinkom sau už naują vaičą (viršaitį) vienbalsiai: N. Jo kandidata, raštinišką ir raštiniško pagalbininką ir kasierių du kassanariu. Sargas tas pats. (Čionai pavardžių išrinktų ypatų neminim.) Toliaus—parašai 137 valsčionų. Parašas pavieto viršininko gudiškai (žiurėk sekantį nutarimą ir jo parašas) „Gorielov“ 10-II-1906 m.

(Užbaiga seka.)

Halley'o kometą lydejusieje istoriški nuotikiai.

Šiais metais pasirodziusi Halley'o kometa ir padariusi tamsioje liaudyje daug kalbų ir triukšmo, vargiai ji numano, kaip mūsų planetos Žemės gyventojai jąa rupinasi ir seka jos kelius. Pirmiausiai ją užtėmijo senovės chinai, laikuose viešpatavimo jų cėsoriaus Ting-Vang Tai buvo, kaip mena istorikai, apie 467 metus prieš Kristų Toliaus jos prisiartinimas prie žemės buvo kartais užtėmytas, o kartais ir praleistas, ar bent niekur neužrašytas. Kiek istorijos žinios paduoda, tai Halley'o kometa šiais laikais pasirodė:

240 metu prieš Kristų vėl ją pamatė ir užrašė chinai savo metraščiuose Matuan-lin. Tai buvo septintame mete viešpatavimo Či-Hvang'o. Egipte tuom laiku karaliavo Ptolomeus III. Romėnai vedė pirmutinę, taip vadinamą „punišką karę“, tęsusiasi 23 metus.

163 m. prieš Kristų matyta buvo labai blizganti kometa. Žydai tais laikais vedė atkaklias kovas su Antiochios karalium Antiochu Epifanu, kuris buvo tuomi labai įjurtinės žydas, kad ant jų dievo Jehovos altoriaus uždėjo aukai kiaulieną mėsa.

87 m. prieš Kr. prisiartinusi Halley'o kometa užtiko pas romėnus pačiam karštume einančią pilietišką karę. Sugrįžęs iš Afrikos, kur buvo pabėgęs, karavedis Marius, susivienijo su konsulu Cinna, apsiautę Romą ir užvaldęs ją padarė pasibaisėtiną išskerdimą miestelėnų.

11-12 m. prieš Kr. istorikas Kassius minavoja, kad prieš cėsoriaus Agrippos mirtį pasirodė kometa, kurią taip gi matė ir chinai. Romėnams ji atrodė tiesiai nukabusi ant Romos. Prabuvisi ant dangaus 50 dienų po užmatymui, ji vėl dingo saulės spindulių blizgėsyj.

66 m. po Kristaus vėl atėjo kometa. Bet 65 mete buvo matyta ir kita kometa. Todėl klausimas pasiliko neišrištu: katra iš tų dviejų buvo Halley'o kometa? Pirmoji buvo užtėmyta Liuto sąžvaigždynėj ir matėsi 50 dienų. Viena iš jų užkretė žydas neišpasakytą nuoganda

—rodėsi, kad ji buvo nukabusi jau ant puolančios Jeruzalės, prieš sugriovimą jos per romėnų vadą Titą. 66 m. žydai buvo sukilę, bet 67 m. cezarius Neronas pasiuntė Judeon generalą Vespazianą, kurs 70 m. ir paėmė Jeruzolimą.

141 m. po Kr. vėl buvo matyta kometa, kuri sulyg aprašymų, beabejonės tai buvo Halley'o kometa. Tuomet romėnai jau valdė Britaniją, o Romos imperija buvo po valdžia Antoninų.

218 po Kr. chiniečiai savo kataloge Matuan-lin aprašo pasirodžiusią kometa, taip gi ir Dion Kassius aprašo ją, kaip „žvaigždę su vuodega“, einančią nuo saulės šono į rytus. Ji praejo Vežėjo, Dvynių, Liuto ir Mergelės sąžvaigždynes. Po pasirodymui kometos veikiai pasimirė Romos imperatorius Makrinus, o kareiviai pasodino ant so-to Heliogobalą, kurs įvedė saulės garbinimą ir pats i buvo vyriausiu dievo-saulės kunigu.

295 m. po Kr. kometa matė „ketvirtame mėnesij“, praėnant jai Andromedos ir Mergelės sąžvaigždynes. Tuom laiku cesorius Deokletianus reorganizavo Romos imperiją. Jis buvo geru stabmeldžiu, o jo įpėdinis Konstantinas pasiliko pirmuoju krikščionišku karalium.

373 m. po Kr. chiniečiai mini apie kometa, matytą netoli Herkuleso ir Žalčianėsio sąžvaigždynių. Tuom tarpu Romos imperija jau buvo padalinta: Valentinianus valdė Vakarų, o Valencius—Rytus.

451 m. po Kr. Halley'o kometa matė chiniečiai ir europiečiai. Paregėta ją 17 gegužio ir sekta iki pusei liepos, pereinančią Teluko, Liuto ir Mergelės sąžvaigždynes. Tais laikais Europa buvo kritiškame padėjime. 450 m. Marcianus atsiskakė mokėti donę hunnams, todėl šis vadas, baisunas Attila pakilo ant Italijos, bet prie vieno Francijos miestuko Šalon tapo sumuštas per romėnų karvedį Aecių, kuris buvo susidejęs su gotais ir francuzais.

Tai buvo didelės istorinės reikšmės karė taip sakant—kova tarp krikščionijos ir stabmeldijos, nes jeigu Attila būtų europiečius apgalejęs, tai krikščionijos plėtimasi būtų tapęsulaikytas ant daugelio-daugelio metų. Iš kitos pusės, tai buvo paskutinė imperatorinės Romos pergalingoji karė. Attila pasimire 453 m. ir potam hunnų imperija sugriuvo. Slove apie Attilą mums daėjo norvegų ir islandų sagose, taip gi senovinėje germanų poezijoje. Germanų poezija aprašo Attilą, po vardu Estel, kaip „nešiotoją 12 galingų karunų, prizadėjusį savo sužadotinei padovanot 30 karalijų, jo kardu užkariautų“. Jis pats save vadinosi „Dievo botagu“, esą nubaudimui ištvirtusių romėnų.

(Da bus.)

Edvardas Volteris.

(Užbaiga.)

Sugrįžęs, įsteigia prie rusų bibliologų draugijos bibliotekos—mokslu (bibliotekovedenie) sekciją (skryrių); pagaliaus, 1908 m. pavasarį drauge su Bogdanovu, Ville, Berenštamu ir kit. inkuria draugiją „Obščestvo bibliotekoviedienija“. Gi prie Peterburgo universiteto inkuria „Bibliografų Burelj“, kurio yra vedėju *) 1907 m. dalyvavo bibliotekininkų suvažiavime Bamberge. Be to dar nuo rudens 1908 m. prižiuri central. pedegogijos veikalų bibliotekos sutaisymą, prie švietimo Lygos.

Kuomet, 1896 m. valdžia pradėjo persekioti lietuvius („Sietynas“), Volteris rašo straipsnį į Uchtmomskio vedamas „S-P. Viedomosti“—„Zabytyja zertvy raspoliačienija“, kuriame užstoja lietuvius.

1898 m. vėl važinėja po Lietuvą (Suvalkų gub.). Tos kelionės pasekmė—rusiškai jo išleistas „Suvalkų gubernijos apgyventųjų vietų sąrašas“—Spisok nasielennich miest Suv. gub.

1904 m. Volteris užima vietą prie Peterburgo cenzūros komiteto; dabar jam pavesta lietuvių dramos veikalų prižiūrėjimas.

1908 m. Mokslo Akademija siunčia jį mokslu tikslais Vakarų slavų žemėsna ir jisai apvažiuoja plačią Slaviją, Lvovu pradėdamas iki Raguzos (Galicija, Čekai, Bosnija ir Hercegovina, Vengrų slavai). Pernai vasarą važinėjo

vėl po Lietuvą, užrašinėdamas lietuvių dainas fonografan; užrašė dainų: Šilavote (Suvalkų gub.), Dusetose (Ežer. apskr., pas K. Bugą), Dysnų sodžiuje, Tverėčiaus valsč., (pas A. Voldemarą), Adutiškėje ir Mociškio sodž. (Svenčionių ap.) ir Trakų ap.—Merkinės (Gudokiemių sodž.) ir Valkininko (Pučkarnia, Dargužiai) parapijose (su van der Meulen'u ir V. Mickevičium). Ypač daug dainų užrašė Merkinės ir Valkininko kraštuose—į 200 dukučių dainų. Dusetose užrašė keletą dalykų iš skudučiavimo, o Dysnuose iš dudos (Labanoro dudu).

Be to, dar 1908 m. buvo apsilankęs tuo pačiu tikslu Dysnuose, Adutiškėje ir Kaune („Saulės“ seminarijoje), ir užrašė tuomet fonografan į 60 lietuvių dainų.

Pernai metais pradėjo dar specialiskai tyrinėti krikščionių apokrifių intekmę į lietuvių ir latvių literatūrą, rengdamas spaudai tam tikrą studiją.

Volteris parašė rusų, vokiečių, lietuvių ir latvių kalbomis į 40 veikalų—veikalelių. Svarbesni: 1886 m. išleistas Dankos Katekizmas ir „Lietuviška Chrestomatija“ (2 tomu), pamintetasai „Suvalkų gub. apgyventųjų vietų vardų sąrašas“, Vaidaičio vertimai iš rusų kalbos, Latvių literatūros istorija (latviškai—išvertė lietuviškai p. Pleirytė—Puidienė) ir kiti. Iš pastarųjų jo veikalų pamintetas šiais metais dar išleista studija apie Mindaugino sostapilę (Gorod Mendovga ili gdie iskat Letoviju XIII veka).

Be to, Volterio išleista trys lietuvių kalba knygelės („Lietuv. Teatral. knygnas“): 1 Audra giedroje, 2) Vaidzanto Seoniškėji vaideliai, 3) Amerika pirtyje. Tatai pažymėtina, nes parodo, jog mūsų tauta rupi gerbiamajam jubiliatui nevien, kaip savo mokslo medžiaga, bet kad jisai gyvai atjaučia mūsų tautos ir jos kėlėjos—gimtinės literatūros reikalus, kad gyvena su mumis vienu gyvenimu.

Visa tatai verčia mus myleti ir gerbti prof. Volteri, ne tai kaip lietuvių tautos draugą, bet kaip saviškį.

Valio!

(„Viltis“.)

Naujosios Zealandijos pažanga.

(Seka.)

Darbo biurais. Katram iš amerikiečių nėra žinoma bedarbės šmėkla? Dar nesena, kizio metais, ji visam baisume pasirodė visuose išdarbių centruose ir pavertė šalį desperacijon. Neskaitant didžiųjų krizių, kurie Ameriką atlanko reguliariškai maždaug kas 20 metų, ir kasmet yra darbo rinkoje kriziukai. Žiūrėk, vienur darbininkų reikalauja, o kitoj vietoj minios žmonių nesuranda darbo ir eina ant gatvių išmaldų rinkti, eina į taip vadinamasias labdarių „sriubos virtuves“. Niekas taip nedemoralizuoja žmogaus ir nežemina jo garbės, kaip priverstina elgetystė, lukuriavimai ties durimis labdariniųjų „sriubos virtuvių“.

O šito nebutų, jeigu Jungt. Valst. valdžia turėtų savo žinioje darbo rinkas, jeigu būtų kam teisingai išskirstoma po išdarbių centrus priplaukiančias darbo rinkon rankas.

Naujosios Zealandijos valdžia skaito sau už augščiausią, iškilmingiausią ir neišvengtina priedermę, kaip civilizotos valstijos, dėti visas pastangas suturėjimui savo piliečių nuo panašaus pažeminimo—nuo įpuolimo bedarbėn ir rinkimo išmaldų. Taip veikiai, kaip pirmiečių demokratų partija įėjo valdžion, ji tuojais įkurė *Darbo Biurą*. Kas buna nuolatos priverstas jieškoties darbo, tai pilnai gali suprast, kaip šitas biuras yra naudinga irėdne. Čia žmogus ateina, užsirašo savo vardą ir pažymi, kokį nori gaut darbą. Paskui eina namon ir liaukia pakol iš biuro jam praneš, kad ten ir ten jo jau reikalauja. Viskas tas nau-zealandiečium atliekama veltui. Jeigu reikia išvažiuot kur toli prie darbo, į kita miestą ar provinciją, o žmogus neturėtų nei kelionei pinigų, tai valdžios gelžkeliai veža bargin, ir atskaito iš darbininko tenai, kur jis gauna darbą ir jau užsidirba.

Nuo įkuiimo valstijinio Darbo Biuro 69, 173 asmenis gavo iš jo darbus. Kadangi ant to skaičiaus darbininkų pareina daugiau negu

šimtas tukstančių žmonių, mintančių anųjų triusu todėl valstijinis darbo biuras suteikė paramą apie 170,000 žmonių.

Kas yra svarbiau, tai tas, kad nau-zealandiečių valdžia rupindamosi bedarbais, neleidžia jiems savęs nusizeminti, taip sakant—draskyti savo pilietišką garbę, saviguodą, taip kaip daro darbininkai kitose šalyse, kur už pinigų darbą perka, streikus laužo, stuma brolis brolių iš darbo, be kepurų eina prieš fabrikantus, siunčia moteris su vaikeliais melstusį fabrikon, siunčia dukteris pas fabrikon ponaičius...

Nieko tokio Naujojoje Zealandijoje nėra.

Namais ir ukiais aprupinimas. Nau-zealandiečių valstijos vyrai, pasiteiravę ir įsigilinę į visas gyvenimo sritis, surado faktą, kad vienu iš stambiausių liaudies gerbuvio klausimų, yra—žemės ir namų klausimas. Įvesk išmintingą kolonizavimo sistemą ir pusė liudies griebis prie sumanaus apdirbimo žemės, pavirs į kiltus, laimingus ir patriotiškus valstiečius—taip jie nutarė. Žinoma, pasiekti šita tikslą ne buvo taip labai lengva, kadangi liberalams įeinant valdžion 1890-tuoju metu, daugiau negu 80% nau-zealandiečių buvo plikučiais, bežemiais. Tik keturiolikta dalis viso krašto gyventojų valdė tautos žemę. Didžiuma žemės, kaip jau pirmesniuose straipsniuose minėjom, buvo pavesta ganėvai ir spekuliacijoms. Paimt šituos dykus dirvonus į liaudies rankas, reikėjo radikališkai permairinti mokesčių dėsnius. Tai gi valdžia ir permairė. Bet permairė taip, kad didziaturčiai žemvaldžiai priversti buvo arba patis žemę dirbt arba valdžiai bei žmonėms pavest, nes nuo tuščių dirvonų reikėjo mokėt didelės mokesstis. Toliaus, valdžia paskatino žmones į namasėdiją—apsigyvenimą ant mulkių ukų, leisdamą pigiai ir ilgų metų lengva išmokestimi pirkties sklypą žemės; dažnai gi namasėdžiams, valdžia net skolina pinigų, kad padėti jiems įkurti savo ukį ir pastatyti ant kojų darbščius piliečius.

Šitas valdžios žingsnis pasirodė nevien išmintingu budu įvedinimo valdžios pinigų, bet valdžia įgijo žmonių sympatiją, kaip prakildnio, humaniškos ir patriotiškos sistemos įvedėja. Neilg laukus Naujosios Zealandijos dirvonai nusiklojo dailiomis farmukėmis, apie savo tautos centrus didžiamiesčius ir mažesnius miestelius; veikiai šalies turtai pradėjo augti ir iš kaimų eina linksmas klezdančio ukio aidas...

(Da bus.)

V-tis.

Vietines žinios.

— Ant Glenada Place, mergina Any Hopkins, belaukdama sėdėdos naktį kometos pasirodant, užsilipo ant stogo ir bežiurėdama augštyn, užmiršo apie žemę; užsistojusi ant stiklu pridengto kamino, įlūžo ir nukrito keturių augštų gilumon. Rado vargšę nebegyva su nulūžusiu sprandu. Tą pačią naktį ant North šeštos lygiai taip—pat nusirito nuo stogo ir užsimušė dvi vengerkos, o vienas vengras krisdamas įsipainiojo į drapanų virves, ir aėiu tam nebesusisiekė su žeme.

— 17 gegužės, Clermont ave. Rink salėje atsibuvo garsingų atletų imtynės. Garsusis lenkų galinčius, Stanislovas Cyganiewicz Zbyszko buvo suderėjęs imties visą valandą su turkų galinčium Kara Achmet ir lietuvių galinčium, brooklyniečium, Antanu Kandrotu ir abudu juos parmest. 38 minučių laiku Zbyszko įveikė turką, paskui susiėmė su Kandrotu. Bet išsibaigus sukaltėtai valandai Zbyszka paleido Kandrotą, skūsdamasi esąs pailsęs. Tokiu budu Zbyszko prakišo derybas. Zbyszko su Kandrotu dar žada neužilgo imties vienu-du.

Žmonių salėje buvo apie 3000. Buvo keletas ir lietuvių, o lenkų tai veik pusė publikos. Parmetus turką, lenkai 10 minučių plojo delnais ir šūkavo: „Niech żyje Polska! Vivat nasz Zbyszko!“ Moters apipyllė kvietkomis. Bet kada neįveikė lietuviu, tai daugelis lenkų labai negardžiai spjaudėsi ir girdėties buvo linkui Kandrotu: „o ten litwin, žeby jęgo...“ Patsai gi Zbyszko po imtynių du sykiu Kandrotą sveikino, sakydamas, kad pirmą sykį da sutikęs tokį žmogų, kuris ant pažiuros menkesnis, o toks drutas.

Dangus ir žvaigždes.

Rusiškai parašė V. LUNKEVIČIUS.

Verte A. Musteikis.

I.

Kiekvienas jūsų, beabejonės, gerai žino, kas tai yra šešėlis, bet ne kiekvienas, turbūt, galės išaiškinti, nuo ko šešėlis darosi.

Padėkime, kad jūs esate savo kambaryje, kurio sienos ištinkavotos baltomis kalkėmis (vopna). Vakarais. Ant stalo žiba žvakė arba lempa. Jūs vaikščiojate po kambarį ir matote, jog ant sienos drauge su jumis vaikščioja panašus į jumis žmogus, jūsų pavidalas. Kas tai yra ant sienos? Tai—šešėlis. Iš ko gi tasai šešėlis pasidarė? Štai iš ko: degančios ant stalo žvakės ar lempos šviesa krinta ant baltos kambario sienos ir apšviečia ją, jūs apsistojate tarp žvakės ar lempos ir sienos—šviesos dalis jau krinta ant jūsų ir nepereina kiaurai jus į sieną. Tuo laiku, kuomet šviesa apšviečia sieną, ta sienos dalis, kurią jūs savimi užstojate, liko tamsi, ir ant sienos pasidarė jūsų pavidalas, jūsų šešėlis.

Jeigu žvakė ar lempa duoda šešėlių, tai ir saulė su mėnesiu, be abejo, taip—pat duos kiekvieną sykį šešėlių, jeigu tik koks nors daiktas užstoja jų spindulius, neduos jiems kristi ant žemės. Girių ir sodų medžiai neperleidžia per save saulės ir mėnulio šviesos, todėl ir pasidaro ant žemės šešėlis; po medžiais daug tamsiau, kaip tuščioje vietoje, o drauge ir vėšiau. Trobos, žmonės, gyvuliai, vežimai nepermatomi, neperleidžia per save saulės ir mėnulio spindulių, todėl tai saulėtą dieną ar naktį, mėnuliui šviečiant, jų šešėliai taip aiškiai matosi ant žemės. Na, užteks jau apie šešėlius apskritai. Pereisime geriau prie saulės ir mėnulio užtemimų.

Še tau, Jurgi, ir devytninis! manote jūs. Kas gi bendro tarp šešėlio ir saulės su mėnulių užtemimų? Labai daug. Kaip tuojau pamatysite, šešėlis šitame klausime svarbią užima vietą.

Gal jums neteko savo gyvenime matyti nei vieną kartą nei saulės nei mėnulio užtemstant ir jūs nežinote, kas tai per daiktas tasai saulės ir mėnulio užtemimas? Taigi paklauskite.

Kartais, mėnuliui pilnai esant, t. y. tuomet, kuomet mėnuo išrodo kaip koks šviečias ratas, jis (mėnuo) staiga, nei iš šio nei iš to, pradeda temti, lyg kas juodas pradeda jį užstoti. Iš pradžių užtemta mažutė jo dalis, paskiau pusė, toliau trys ketvirtosios dalys—mėnuo išrodo jau lyg žibantis ragas, panašus į tą, koks jis esti jaunagalyje; ant galo visas mėnuo išnyksta, t. y. jis užtemsta ir nebematyti jo visai. Praslinksta keletas valandų ir mėnuo vėl pasirodo: šit užšvito mažutis jo kraščiuokas; kraščiuokas šis vis darosi didesnis ir didesnis—prieš jus jau pusė šviečiančio mėnulio, antroji gi mėnulio pusė tuo tarpu vis dar tebėra juoda; praslinksta dar kiek laiko, ir vėl mėnuo, lyg nieko nebuvę, šviečia kaip švietęs: jis vėl toks pat šviesus ir apvalus, kaip ir pirm kelių valandų kad buvo. Visi sako, kad tai buvęs mėnulio užtemimas. Tas—pats, gal tik rečiau kiek, atsitinka ir su saule. Ji staiga pradeda temti, ir kažkokia bailsi tamsa apsupa tuomet žemę. Gyvuliai pradeda labai nerimuoti, kartais čielais buriais bėga gyvuliai iš lauko namon, ir netgi žmogų kartais perima baimė; nusigąsta, žinoma, tie žmonės, kurie nesupranta, kas tai darosi su saule, kodėl ji taip umai pajuodavo, kodėl taip dieną pasidarė tamsi naktis. Bangu darosi tuomet žmogui, ir jis tame mato Dievo bausmą; jam rodosi, kad tai ką nors bloga buria; gal karą (vainą) su priešininku, o gal marą, badą, cholera ar taip kokią didelę žmonijai nelaimę.

II.

Pirmiau negu išaiškinti, kodėl ir nuo ko pasidaro mėnulio ir saulės užtemimai, pažiūrėsime, ką mano (mislija) apie tai tamsūs žmonės ir neapsišvietę tautos. Daug juokingo galima būtų apie tai pripasakoti, bet neverta laikas dovanai gaisinti; todėl paspasakosime tik įdomesnius ir juokingesnius daiktus.

Persai ir chiniečiai mano, buk mėnulio užtemimas paeinąs nuo to, kad kaž—koks didelis bailsus slibinas (smakas—drakonas) kaujasi su mėnuliu ir juodu savo kunu užstoja jo šviesą. Ir kad padėti mėnuliui taip sunkioje valandoj, jie pradeda bubinuoti ir triubomis triubuoti: slibinas, sako jie, nusigąs šitų balsų, nustos kovusis su mėnuliu ir... užtemimas praeis. Panašiai mano ir indiečiai (Indijos gyventojai) apie saulės ir mėnulio užtemimus. Kuomet, sako jie, slibinas su dideliais, juodais nagais įleidžia savo nagus saulėn ar mėnulin jį šviesą gėsta, ir tuomet tik vėl pradeda šviesti, kuomet nuvargęs slibinas liaunasi kovusis su jais. Iš to jūs matote, kad visos šitos tautos skaito mėnulį ir saulę kokiomis tai gyvomis šybėmis, lyg dievais, kurios gali kauties (mušties) su slibiniais, arba rustinties ant žmonių. Ir šit, kuomet jie rustinasi (pyksta)—jie temsta ir neduoda žmonėms reikalingosios šviesos. Kad suprastumet,

(Toliaus bus)

*) 1908–9 m. jisai pirmininkavo Peterburgo univ. studentų ukrainiečių ratelyje.

pinų salas, amerikoniai pradėjo platinti tarp čionykščių gyventojų apšvietimą savotiškai: jie įrengė mokyklas, atsiumė j tas mokyklas iš Amerikos apie tukstantį mokytojų, bet kad tose mokyklose mokina tik anglų kalbą, o filipiniečiai yra labai karšti patriotai, tai jie prie tų mokyklų nelabai kimba. Filipiniečiai beveik visi yra labai Dievą mylintis katalikai, išskiriant mažą nuosimtį ant pietinių salų, kur gyventojai vadinasi Moros — jų tikėjimas yra mahometoniškas, ir kulturoje jie dar beveik puslaukiniai.

Karėivis.
Alytos apylinkė, Vilniaus gub. 1908 metais žemietiški viršininkas šaukė iš sodžių žmones į valsčių (Aleksandrovska valsčiaus), į sveigas, pasiūlydamas sodiečiams steigti mokyklas po sodžius, ant ko valstiečiai ir sutiko. Bet nutarimuose nors kai kurie ir pritarė, idant kaimų mokyklose būtų mokoma lietuviškai ir lenkiškai, bet biurokratai į nutarimus to neįrašė. Tokią mokyklą įsteigė ir Domantonių kaime; per ištisą žiemą lankė mokyklą apie 30 vaikų. Mokytoja — rusė, Alytos pristavo Kacaro duklė, lietuviškai nemokanti ir vaikai nei žodžio savo prigimtoje kalboje negirdi. Katalikų tikėjimo dalykų nemokoma, nes kunigas, Alytos klebonas Staševskis į tokią mokyklą neatsilanko, sakosi neturįs įsakymo nuo valdžios.

Daug tokių mokyklų Vilniaus gub. išaugo, bet valstiečiai nereikalavo ir nereikalauja, idant vaikai būtų mokoma jų prigimtoje kalboje. Ar ne yra tos mokyklos ištautini mo lizdais? Kuo taps tie vaikai tokiose mokyklose besimokindami, bene rusais tik-tai?..

Krasos dėžutė.

P. M.: — Mės rašom: 1) „idea“, dėlto, kad jokio pamato nėra šita žodžių suambryti „idėja“ ar „indėja“, kaip tamsta nurodote; tarptautiniai žodžiai nesiduoda taip lengvai, iškreipti; juos reikia rašyti taip, kaip mes juos iš kokių kalbų pasiskolinam; latinių ir anglų kalboje rašoma „idea“, o graikų „idéa“. Todėl leistina būtų tik graikiškam, kaip su lietuvišku giminiuojančiam, pasekti, rašant prigaidėtą „e“, t. y. „é.“ 2) rašome „išdas“, o ne „ydas“ ar „izdas“, dėlto, kad „išdas“ paeina nuo veiksmažodžio „išdėti“, t. y. „išimti“, „išduoti“ iš sądelio, taip jau kaip „indas“ paeina nuo „idėti“. Tame sustinka ir mūsų kalbotyrius p K. Buga (žr. „Draugijos“ No. 39).

A. M.: — Atsakyme tamsta pr. nr. pasidarė klaida, bent naujasis „Viestnik Znanija“ adresas yra ne po 147, bet No 40 Nevskij pr. Peterburg.

Kuolui: — Tai sena pasaka. Tamsta minėkit amžinai teisingą priežodį, kad visuomet „ožys prilips liepto galą“.

Sakutavičini: — Ir mės girdejom bent iš poros šaltinių, kad kunigai nori sudemoralizuot pirmievių rengiamąsias Žalgirio sukaktuves, o surengti savasias pasišienavimui po prastolių kišenės dolerijų sesučių reikalams. Nėra ko baimyties. Reikia tik pirmieviams paliauti pešuis.

A. Petraškai: — Jeigu Tamstos laišką atspaudintum, tai lyg tarsi duotum skaitytojams lekciją, kaip reikia „apšviestai“ kolisties. Tuom tarpu šito gero pas mus ir taip vyručiai moka pataikyt. Galite daryt kas jums patinka, bet kolisties su savo draugais per laikraštį nebeleisim. Tam yra vieta ant gatvių. Čia nieko

bendro neturi apšvietos reikalai, nors Tamsta nori priešingai įkalbėti.

Nauji raštai.

Karštinės. Dr-ras A. Skerteris. „Sveikata“ No 4 „L. U. priedas. Pustl. 8.

Mūsų žingunė.

P. Gubinas — „Tautiečiai“ ir „socialistai“. *Kandonis — „Bukim žmonėmis“.* *J. M. — „Po tyrus“.* *Anupras — „Savotiška nuomonė“.*

Piknikai ir ballai.

Jersey City, N. J. šv. Onos lietuviška parapija kelia pirmą metinį balių su šoklais ir prakalbotimis 28 d. gegužio, Jančauskio salėje 146 Morris Ave. Prasidės 8 val. po pietų ir trauksis iki 12 nakties. Muzika bus net iš Suvalkų.

Susirinkimai.

Plymouth, Pa. Šiuomi pranešame sąnariams Laisvės Kapinių Draugystės, kad butinai visi susirinktų ateinančiam nedėdieny—29 d. gegužio, 2 val. po pietų, ant pačių ka-

pinų, nes reikės išmieruoti lotai, medeliai pasodinti peržiūrėt, reikės duot padirbt žodžiai ant bromos, etc. Su pagarba

Komitetas.

Pajieškojimai.

Jieškau savo brolio Pr. Matuzo, Varnionių kaimo, Saulėnų parapijos, Kauno gub Anthony Matus, Co. O. 12 Infantry, Fort McKinley, Manila P. I.

Jieškau savo kaimyno Jono Visockio, Kauno gub., Nemakščių parapijos, iš Taubūčių. Girdejau, kad gyvenęs Elizabeth, N. J. Turiu svarbų reikalą. Jis pats teatsišaukia, ar kas jį žino, tegul man praneša adresu:

J. Jonikas, 36 Wait str. Paterson, N. J.

„V. L.“ skaitytojus patikrinančiai meldžiu perduot mano adresą pusbroliai Adomui Simaravičiui, jei kas jį žino. Paeina iš Deginių kaimo, Senapolis pav. Pirmiau gyvena Gilbertone, Pa.

Miss Konstancija Tamošuniute, 30 Jackson str., Passaic, N. J.

(gz) Reikalinga moteriškė arba vyrų, mokaotis lenkų, rusų, vengrų, lietuvių arba kitą kokią iš slavų kalbų.

People's Medical Dispensary, 20 Central Ave., Newark, N. J.

Puiki lietuviui proga.

Parsiduoda rakandų (furniture) krautuve, vieta labai gerai išdirbta per 10 metų ir vis lietuvis turėjo. Galima padaryti gražus gyvenimas, kas moka su žmonėmis apsieit ir apie biznį nusimano. Apygventa lietuvių, lenkų ir kitokių tautų. Jei na per metus nuo 11 iki 12 tukst. Pardavimo priežastis—nesutikimas krautuves pusininkų. Norint gauti platesnes žinias, kreiptis per laišką ar ypatingai šiuo adresu:

Malinauskas & Vedzunas, 687—3rd. Ave. Cor. 21 st. Brooklyn, N. Y.

(gz)

Dr. Aldona Szlupite-Jankaucienė

apsigyveno po nr. 265 Berry st. prie Grand st., Brooklyn, N. Y. Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.

Nuo 8—10 ryte. VALANDOS: Nuo 2—3 po piet. Nuo 7—9 vakare.

Telephonas Greenpoint 8.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Su vienu buteliu Pain Expelerio Galtit askausmu dēl suteipimo negal joki kiti lygintis. Niekas neduoda teip greito palengvimo ir pastovenciai skausmuose Romatizmo, Neuralgijos, Išsukimo, Sudurimo t. t. Gaunami visose aptiek. už 25 ir 50c

F. A. D. RICHTER & CO. 215 Pearl st., New York.

Temykit ant Ankerio ženkle apsaugojimo

Knygu Katalogas.

Adomas Micokevicia (1798-1867). Jo gyvenimas, raštai ir darbai. Paraše A. J. Daubaras. Plymouth, Pa. 1902, p. 40 15c

Ar socialistas gali but kataliku? Sodičiams ir draugams darbininkams. Paraše Žmogus. Plymouth, Pa. 1900, pustl. 22

Angis darbininkų judėjimo Lietuvoje. Ši knygelė aprašo darbininkų judėjimą ir visokius sukilimus. Naudinga perskaityti kiekvienam. Paraše A. Lietuvis ir N. N. Plymouth, Pa., 1900, p. 58 15c

Apuko Sappai. Čionai yra rinkinėlis šių paveikslėlių iš gyvenimo: Laipsniai, Po mirties, Kietasprandis. Paraše juos gabus fejleton rašėjas Šilburis. Jo paveikslėliai aštriai siektelė visus opiausius gyvenimo apsiereiskimus. Vietomis reikia verkt, vietomis juoktis. Parašyta labai aiškioje kalboje, kad ir mažai mokaotis lengvai skaityti. Brooklyn, N. Y. pustl. 15c

Eglė Zalcin Karalienė. Dramatas penkiuose apsiereiskimuose. Parašyta iš mitologiško senovės lietuvių padavimo. Paraše Aleksandras Fremas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, pustl. 56

Gyvenimas Genavaitės. Pamokinant ir labai sujudinanti apysaka iš senovės laikų. Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, pustl. 225

Girtuoklių Adynos. Antra laida. Brooklyn, N. Y., 1908, pustl. 16

Gudri Naslė. Juokazaislės dvejosios veiksmė. Paimta iš tikro atsitikimo Lietuvoje. Šita knygelė perstato gana juokingoje formoje, kaip viena ukiniškė našlė savo gudrumu gavo gerą jaunikį ir kas iš to paskui išėjo. Labai lengva perstatyti teatr mlytojams. Paraše Aleksandras Fremas (Gužutis). Su autorias paveikslu. Brooklyn, N. Y. 1908, pustl. 40

Grandų Verkmal. Arba pasibudinimas prie apsilijimo kančios Viešpaties Jezaus Kristaus. 10c

Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filozophijos. Paraše Krapotkinas. Vertė Dr. J. Šliupas. Plymouth, Pa., 1904, pustl. 39

Ideja ant mėšlyno. Apsaka mūsų dienų. Aukauja broliams lietuviams. Musė Plymouth, Pa. 1900, pustl. 54 10c

Istorija apie gražią Katriuką ir jos visokius atsitikimus. Antra laida. Plymouth, Pa. 1901, pustl. 32

Išgriovimas Kauno Pilies (1552 m.). Dramatas keturiuose apsiereiskimuose. Iš Lietuvos dejų. Paraše Aleksandras Fremas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, pustl. 85

Is po budelio kalavijo ir kajimas. Dvi apysakos. Paraše M. Čerņeda. Vertė V. Stagaras. Plymouth, Pa. 1894, p. 256 50c

Is bažnyčios istorijos. Kiekvienam verta perskaityt. Paraše A. D. Plymouth, Pa. 1906, pustl. 16

Istorija Septynių Mokintojų. Akvų skaitymai. Išleidimas trečiasis. Plymouth, Pa. 1904, pustl. 158

Is kur atsiranda nusidėjėliai? Socijologiskas priesinys. Knyguteje trumpa ir aiškiai parodo, is kur musų laikuose gimsta įvairūs prasižengėliai ir nedorėliai ir kę su jais turi draugija daryt. Čia yra plačiai medegos diskusijoms. Paraše A. J. Brooklyn, N. Y. 1908, pustl. 22 10c

Itėkmė Socijaliskų Sanlygų, ant visų kulturos šakų. Šią knygelę perskaicius galima daug pasimokint. Vokiškai, paraše J. Stern, Lietuviškai vertė J. Šidaras. Plymouth, Pa. 1898, pustl. 94 15c

Juozas Arch. Societis-deputatas Anglijoje. Šią knygelę vertė kiekvienam perskaityt. Paraše A. D. Plymouth, Pa. 1905, pustl. 18

Mythai, pasakos ir legendos Žemaičių. Surinkti ir išleisti per D-rą Edm. Veckenstedtą, vyresnijį senoviškų kalbų mokytoją prie Nikolajaus gimnazijos Liepojuje (Kurše). Yra tai akvyiausios ir juokingiausios senoviškos pasakos apie visokius stebuklus ir prajovus, apie ėarbus gerų ir pikty dvasių, apie Laumes, Laimės, Raganas, Vilkalokus ir t. t. Lietuviškai išguldė J. Šliupas M. D. Plymouth, Pa. 1897, pustl. 190

Mūsų dielės. Per ką Lietuva kenčia ir kas vargina lietuvius. Paraše Žmogus. Plymouth, Pa., 1901, pustl. 31

Mokslincius Tvardaukas. Apsaka iš žmonių adavimų, kaip Tvardauko tėva užpuole žmogžudžiai ir kas iš to išėjo. Lenkiškai paraše J. I. Kraszewski. Lietuviškai išguldė F. M. Dvi dalys. Plymouth, Pa. 1905, pustl. 174

Laima ir planetos. Knygelė tinkand' naujomenei perleidimui smagaus laiko. Is jos galima ispėti savo laimę, ar nelaimę, ar myli ji mergelę, ar ją vaikinas. Antra laida. Plymouth, Pa. 1899, pustl. 47

Lietuviškos dainos iš visur surinktos. Yra tai rankius iš 400 visokių dainų, kurios yra paskirstytos ant 13 dalių: Tėvyniškos dainos, Pasakiškos dainos, Mitologiškos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę, Meiliškos dainos, Juokamos dainos, Kariškos dainos, Dainos iš baudžiaivos gadynių, Našlėlių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1898, pustl. 496

Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nue Gedimino d' L. K. iki Gedimino, Didžiam Lietuvos Kunigaiškiui. Knyga I. Plymouth, Pa., 1893, pustl. 483 \$1.50

Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nue Gedimino D. L. K. iki Liublino unijai. Knyga II. Plymouth, Pa. 1897, pustl. 531

Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nue Gedimino D. L. K. iki Liublino unijai. Knyga III. Plymouth, Pa. 1897, pustl. 564

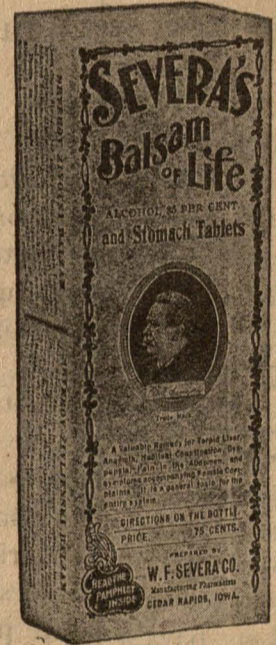
Severos Šeimyniški Vaistai yra butinai reikalingi kožnam name.

Ar esi persidirbęs?

Jeigu esi persidirbęs vakare, jeigu esi slobnas nuo darbo, nuo ligos, ar nuo senumo, jeigu išveizda sveikatos išnyko iš tavo veido, tada jau butinai ant tikro turi skubinti kuogreičiausiam imti

SEVEROS Gyvybes Balsama.

Jis prašalins užketėjimą, pagelbes malimą ir atsakančiai sustiprins organizmą. Turėsi daugiau kranjo; atnaujins energiją ir gyvastį, ir ant galo busi sveikas. Kaina 75 centai.

Severos Gduoles gausit Aptiekose. Pirkdamas vaistus visados reikalauk "Severos" ir temyk kad gautum ka praszai.

Geras Kraujas

yra maitytoju gyvasties ir apgina organizmą no ligų.

Severos Kraujaczystinis

padaro kraują čystą, stiprą ir raudoną, prašalina išmėtumus, padaro skurą gražią, tau duos sveikatą ir ją užlaikys. Pagelbė o kitus—pagelbės ir tau. Kaina \$1.00.

Suarzinti Nervai

yra priezaščium pasijudinimo, nerviškumo, melancholijos, galvos skaudėjimo, silpnybės. Toks budas ruri but prašalintas vartojant

Severos Nervotona.

Yra tai plačiai žinomas vaistas kaip savo gerumu teip ir veiksmei. Apspakajina nervus, padidina sveikatą ir suteikia smagų miegą. Kaina \$1.00.

Gera gydymosi roda dovanai.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Seniausias Lietuvoje lietuvių laikraštis
eina nuo 1905 metų pabaigos

„Lietuvos Ukininkas“

3 rub. metams
1 r. 50k pusmečiui
Didžiojoj Lietuvoj.

4 rub. metams
2 rub. pusmečiui
Amerikoje.

1910 metais visiems savo šmėjams duoda:
52 NN „Lietuvių Ukininko“ kas savaitės po numerį.
26 — „Žemės“ kas dvi savaitės.
13 — „Mokyklos“ kas keturios savaitės.
12 — „Sveikatos“ kas mėnuo po knygutę.

Motiniai šmėjai dar gauna dovanų Kalendorius 1911. ir išbandymui sėklų.

Kas nori žinoti kas dedasi Lietuvoje ir kitur, kas nori save gimines ar pažįstamas pasilikusius Lietuvoje apdovanoti, tenšako įtėms „Lietuvos Ukininką“, nes „Lietuvos Ukininke“ rašoma apie valsičių, parapijų ir draugijų reikalus, apie vyriausybės ir Dumos darbus, iš plataus pasaulio ir kt., buna apysakos, eilės, gamtos ir kitų mokslų straipsniai.

„Mokykla“ užsilima mokyklų, mokyimo ir vaikų auklėjimo reikalais.

„Žemeje“ rašoma apie visus žemės ukio reikalus.
„Sveikata“ rupinasi apie visų sveikatą.

Kaina: UŽSIENIUOSE: metams 4 rub., pusei metų 2 rub.
Kas nori „Lietuvos Ukininką“ pamatyti, tepraneša atviru laiškeliu savo adresą, ir mės atsiųsime.

Kas įsirašys į „Lietuvos Ukininko“ Bendrovės narius ir užsmokės bent 25 rub., tas gaus „Lietuvos Ukininką“ dyka.

ADRESAS:
Vilnius, „Lietuvos Ukininko“ Redakcija, Semionovskaja — 10.
(Rašant iš užsienių reikia dar pridėti: RUSSIA-LITHUANIA.

Amerikiėčiai gali užsisakyti „Vienybės Lietuvninkų Redakciijoje (Adresas: 120—124 Grand st., Brooklyn, N. Y.)
Užsisakyti galima nuo kiekvieno mėnesio pradžios.
Pinigus mės priimame ir „money orderiais“, tik visuomet ant „money orderio“ turi but parašyta kono tie pinigai.

J. J. Pauksztis ir K. Brazys, 120-124 Grand st. 224 E. Main st. Brooklyn, N. Y. Plymouth, Pa.

HASSAK

Su Korkiniais Galais CIGARETAI

Pamislink apie tą! Dešimts su korkiniais galais cigaretu iš kvepenčio tabako už 5 centus! Cigaretai augštos vertės. Gatunkas kurį tik su ilga praktika ir geriausia išdarba galėjom padariti. Parduodamas visur.

The American Tobacco Co.
111 Fifth Ave., New York City

Antanas Staszauckas.

Leidžia pūktio vietoje Saltūnų, užsitikau eksportuoti geriausius ir kvepenčius Olgarus. Lietuviams nepamirškite atsilankyti pas savo videntantį Nr. 260r. Nesbitt ir B EAST PLYMOUTH PA.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS

— pas —
Jona Kulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.
74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kampus Wythe ave.)

P. V. ROVNIANEK & CO.

Seniausias Lenkiškai-Slaviškas

BANKINIS NAMAS

Uždėtas prieš 21 metus.

KANCELIARIJOS: 25 Ave. A., New York, N. Y.
612-614 Grant st., Pittsburg, Pa.
305 North Water st., Connelville, Pa.

TAUTIEČIAI!

Jeigu norite siųsti pinigų į seną kraują, arba reikalinga kokia roda ar pagelba —

Paminkite, kad P. V. ROVNIANEK & CO. seniausias bankierius visoj Amerikoje, žinomas, kad teisingai, pigiai ir greitai siunčiam pinigų. Parduodam laivakortes ant visų linijų, kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antverp, Anglija, Flum, Libau ir t.t. Paimam visokias reikaluose turto ir kareivijos provas. Priimam ant padėjimo pinigų ir už metus mokam procentą.

Su bent kokių reikalų kreipkitės ypatingai ar per laišką:

P. V. Rovnianek & Co.,
25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

Tel. 2834 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
— pas **PETRA A. DRAGELL.**
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynos, kvepanti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakausios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

1080—Suvirš per 30 Metu—1910

RUPTURA

Vyrų, Moteriu ir Vaiku Tiksra Rupturą, Vandeningi Rupturą ir Netiksra Rupturą. Išsilavininti gydyti rupturą ir pasiekti laipsni SPECIALISTO buvo tikslu mano profesionališko gyvenimo. Nesigalėjau ne laiko, ne darbo, ne kaštu bile tik padidinti mokslą, gabumą, ir tam tiksra moksliška praktika, ir dabar gydaū kaippo specialistas. Aš išgydinsiu rupturą be skaudėjimo, be pelio ir be atitraukimo nuo darbo. Su mano Kemiška-Elektriška metoda man visada pasisekdavo. Kad ir sena ar bloga rupturą aš išgydinsiu, ir priimtam pacientui duosiu gvarancija ant rašto. Prisiunks 2c štampa ir reikalauk iliustravotos ir su patyrimais knygučiu apie rupturą.

Greitas, be skaudėjimo išgydimas Rupturos.
John Boran, kondukteris D. & H. gelžkelio tarp Wilkes-Barre ir Carbondale, sako:
Garbus Dr. O'Malley: Jus galite apgarsinti mano patyrima apie jusu Elektro-Chemiška buda išgydimo rupturos. Aš turejau ja per 4 metus ir ji buvo užsienes. Bet beveik po be skaudėjimo gydymui aš vel esiu sveikas. Aš jau per 2 metus nonešioju jokio diržo. Aš visiems jus prirodinsiu nės jus tikrai išgydot rupturą.

John Boran,
243 E. Market St., Wilkes-Barre.
Vadeninia ir Netiksra Ruptura išgydinta.
Mano budas gydimo kaip vandeninio teip ir netiksros rupturos irgi yra pasekmingas. Ligoniai, kuriu kiti daktarai negalėjo išgydinti, gali kreiptis pas mane.
Iliustruota Patyrimu knyga dovanai.

Dr. O'Malley Medical Offices,
158 Washington Street,
Wilkes-Barre, Pa.,
kur lietuviška ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Rinkit laibelinis, už 25 gausit dovanai bonką degintės.
H. B. ROSENSON,
317-319 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.
Telefone, 1182 W. msnburgh

12 dideliu ir 12 mažu, PRIETELIAI LIETUVIAI.

SKAITYK O ZINOSI VISKA.

Jagu noturi mano katalioga rašyk šendien o apturesi gereusių armoniku, skripku klarnetu, trubu, koncertiniu ir daugybe kitokiu muzikalisku instrumentu. Cisto aukso 14 K. Sliubtniu žiedu, dziegoriu, lenčiuju, spilku, kolciku, kompasu aukšnių ir pauksnuotu, geru britvu, visokio skiriaus drukavoju mo masynuiku, albumu portretam, revolveriu, šaudykiu, guminiu lieteriu, adresam pececiu, istorisku ir maldaknygu koku tik randasi lietuviskai kalbol, graziu popieru del rašimo gramatu su puikusiais apskaitymais ir dainoms su drukuotais oplink konvertais tuzinas už 25c 5 tuzinai už \$1,00, 1000 už \$6,00. Lietuviška biblija arba šventas raštas seno ir naujo testamento lietuviskom literom puslap. 1127 drucei abdyta, preke su prisuitumu \$3,00. Elektriškas žiedas no reumatizmo, sudrutinimo kuno, atgaivinimo krauju, sutaisimo nervu ir daugybe kitu kių ligu. Tukstančiai žmonių dėkavoja už išgydymą, 14 K. paauksuotas ant 20 metų preke \$3,00, prasto \$1,00. Prisiukite savo tikrą adresą ir už 5c. marke o apturesi šio mēto kataloga dykai su 450 paveiklais ir 1000 naudingų dalktu. Štornikam, agentam ir pedlioriam parduodu visokius tavorus labai pigiai. Reikalaudami viska pas tikra lietuvi gausite, teisingus tavorus.

Adresuokite: **K. WILKEWICH, 112 Grand St, Brooklyn, N. Y.**

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M

Dr. Albertas Kauffman

Gydytojas iš seno krajaus.
Specialistas nuo visokių ligų.

Gydo net labiausiai užsienesėjusias vyrų, moterų ir kudikių ligas. Galima snsišnekėti lietuviškai, lenkiškai, rusiškai, vokiškai ir slaviškai.
VALANDOS PRIEMIMO.
nuo 8 iki 10 iš ryto, no 2 iki 4 po piet nuo 7 iki 9 vakare.
No. 51 N. Washington street
Wilkes-Barre, Pa.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka.

Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre Pa., kasdien.
138 S Washington Ave. Scranton, Pa.

Pavedeliais ir Ketr. nuo 6 iki 7 vak. Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Seranton ir teipgi pas skvairas, pa liudyjimus (diognastis) išrupinu Rosioj ir Lietuvo.

KATALIOGAS DYKAI!

Kas Nusipirks Naują juokingų dainų Knygelę dainų Vainikėlis' kurios preke 15cent. tam Prisiuksime Katalioga Dykai. Tame katalioge Telpa aprašymai, apie Elektriškų krutanciu paveiksliu mašinas. **Magiškas Sztukas**, lempas, visokių gatunki knygas, drukuojemy mašiniu **Armoniku** koncertinu Britvu, Laikrodeliu, Aukšiniu rašomu plunksnu, Spilku, Ziedu, Lenciuogeliu, Strielbyr it George A. Pupausky & Co. Dep. 2 2342 S. Leavitt St. Chicago, Ill.

Farmos!

Pirkite žemę didžiausioje Amerikos Lietuvių Farmerių Kolonijoje kur jau yra pirkę 58 lietuviai farmas, ant Pietinės Pussalės Michigan valstijoje, Masan ir Lake county, palei ežerą Michigan, arti dviejų portavų miestų Ludingtono ir Maniste, i kuriuos suplaukia daugybė laivų, geros turgavietės, geras oras, linksmas kraštas, didelis parankumas visokiems susešėlimams vandeniu ir geležkeliais su Amerikos didmiesčiais. Zemės yra visokios, yra fruktų kraštas, žemė juodžomis, su moliu, žvyru arba kitokiais maišytas. Zemė derlinga ir dailios vietos. Galite gauti pirkti palei upes arba mažus ežerus. Labai gera vieta dėl uždėjimo lietuviško vasarnamio (viešbučio) lietuviškai visuomenei, kuri turėtų kur praleist vakacijas vasaros laiku, tarpe savo tautiečių. Norint plačiau dažnoti arba atvažiuoti pažiūrēt, kreipkitės šiuo adresu:
ANTONY KIEDIS,
Peacock, Mich.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRENU SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ. Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neješkok rodos pas kokius nemokytus žydėlius ar kryžikus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną videntantį, reikalaudamas tikrų grynu ir gydančių vaistu — pas **ALBERTA G. GROBLEVSKI,** Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduoju“, o persitikrinsi, kad neiškleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių liđų, kokios tiktai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kugikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviški“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydomo ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiskui, o niektomet to nesigailėsi.

Adrisuok:
Albertas G. Groblewskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Nik. P. Zelwis

LIETUVISKAS GRABORIUS
Išbalsamotojas ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuviams, veseilioms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

HOTELIS VIN. DARNIO

12 W. Main st. Plymouth, Pa.
Užlaiko visokios artelkos, vyno, skanaus aluobio, porterie ir kvepenti cigarai. Salė aši draugysčių ir šėip susirinkimų.
Reikale kreipkitės pas savo tautietį **VINČA DARNI.**

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuve tapo Apdovanota
DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską išdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreiškšti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augštesiaus paminetus daigtus Pigiausei, Teicingausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsilidama išdirbimais įgijau geriausę praktikę ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

COPENHAGEN SNUFF

TABAKAS — YRA MOKSLISZKU PERDIRBIU. ISZDIRBIMO VEIKME.

Tabakas yra žolė ir kaip visos žolės turi but perdirbtas žmogaus vartonei. Tarp gerai išdirbto tabako ir tarp ŽALIO Tabako PASALDINTO yra toks didelis skirtumas kaip tarp gerai išgamyto valgio ir pusiau išgamyto. Tabokos išdirbimas, arba „ištaisymas“ tabakai yra tuomi, kuom virimas valgiui arba rauginimas vynu.

Tabakas yra Tabaku moksliška paruoštu žmonių vartonei. Kodėl tabako vartojai ima Kopenhagen vieton kitokių čiulpimo Tabakų. Jis yra tyriausion formon išdirbtu Tabaku. Jis skanesnis, ir savo stiprumo ir skanume ilgiau tęse, todėl yra taupesniu. Jis nepatraukia nuoželvi, nes nečiulpiamas, bet įdodamas burnon (tarp žemosios lupos ir dantsmėgenų). Po jo vartonei lieka žysta ir smagu. Tai yra tabakas moksliška paruoštas žmonių vartonei.

TYRUMO IR YPATYBIU GVARANCIAJA.
Copenhagen Taboka padirbta iš geriausių senų Tabako Lapy, su pridejimu tik to, kas yra Tabake gero, atmeti natūrališko tabaks kartumai ir rugštys.
Perspėjimas: Imk tik labai mažą čiulpimo daugi Copenhageno, nes gali manyti, jog jame yra per daug Tabako stiprumo. Copenhagen Taboka yra smulkios dalelės tyro, turtingo čiulpimo Tabako: bet ji palaiko tabakinį stiprumą lengviau ir pilniau negu tabakas lapuose arba stambiai supiaustytas, lygiai teip kaip pilnai sumalta arba pupinė kava.

Copenhagen Taboka yra svieto geriausiu čiulpimo Tabaku.
Tukstančiai sampeliu buvo padalinta dovanai tarp angliu kestynes darbininkus, ir dabar Copenhagen Snuff yra parduodamas kožnam Tabakos Store, pakeliai po 5 ir 25 centus. Jaigu negali gauti pas savo štornika, reikalauk pas mus o mes atsiunsime.
AMERICAN SNUFF COMPANY, Dept. S., 111 Fifth Avenue, New York, N. Y.